

საბჭოთა სელოვნება

1978 მ

ბარონ მიუნჰაუზენის ხსოვრება და ბარლამუნა

(ქველავი მართალი აღმზინი)

ორმოხმედიანი ამოცანის შენახვა

მოკლე პირობები:

ბარონი, კარლ ფრიდრიხ ფონ მიუნჰაუზენი
ბარონესა იაკობინა ფონ მიუნჰაუზენი, ბარონის

შვილი
თეოდორ ფონ მიუნჰაუზენი, მათი შვილი
მართა, ახალგაზრდა ქალი
თომასი, მსახური
ბურგომისტრი
რამკოფი, ადვოკატი
მოსამართლე
პასტორი
ფელდფეხელი
ბიტი
მუსიკოსი
მოქმედება ხდება XVIII საუკუნის გერმანიის ერთ-ერთ
სამფლობელოში.

პირველი სურათი

დიდი სასტუმრო ოთახი ბარონ მიუნჰაუზენის სახლში. კედლები
მოფენილია ბარონის მოგზაურობისა და გმირობის ამსახველი სურათებით, ბარონის მიერ დახატულ ნაღრთა თაბებითა და რქებით.
შუა ოთახში ბუხარია, აქეთ-იქით ძვირფასეული წიგნებით გა-
მოქმდილი კარაბები ღვას. ოთახის მარჯვენა კუთხეში კლავსინია,
სილრმიდან ადის კიბე ბარონის სამუშაო ოთახში. კიბეთან უზარ-
მარაო ქანქარაინი საათი ღვას.
(შემოდის თომასი და შემოკვავს პასტორი.)

თომასი. მობრძანდით, ბატონო პასტორო, ბატონი მიუნჰაუზენი
ახლავ ჩამოვა.
პასტორი. კეთილი, ადვილოდები.
(თომასი წასასვლელად გატრიალდება, პასტორი შეაჩერებს.)
ეური მივდი, შენი ბატონი ის ბატონი მიუნჰაუზენია?
თომასი. დიახ, ბატონო პასტორო, სწორედ ის გახლავთ.
პასტორი (რქებზე, უთვებზე უთითებს). ეს მისი ნაწილირევა?
თომასი. დიახ, ბატონო პასტორო.
პასტორი. ეს დათვი? (დათვის ფიტულზე უთითებს.)
თომასი. დიახ, ბატონო პასტორო, შარშან ზამთარს დაიჭირა
ბატონმა ბარონმა.
პასტორი. დაიჭირა?
თომასი. დიახ, ბატონო პასტორო. ბარონი ტყეში წავიდა სანა-
ღროდ და იქ შეხვდა ამ დათვს. დათვი ეყვოა ბარონს,
ბარონს თოფი არ ჰქონდა და...
პასტორი. როგორ თუ არ ჰქონდა?
თომასი. აუი გითხარიო, სანაღროდ იყო-მეთიო...
პასტორი (დაბნეული). ა? ჰო... მერე, მერე...
თომასი. დათვი რომ ეყვოა, ბარონმა წინა თათებში ჩააღო
ხელები და მაგრად მოუჭირა. ასე ეჭირა საში დაღე და ლამე,
ვიღერ დათვს სული არ ამოხდა.
პასტორი. რამ ამოხდა დათვს სული?
თომასი. შიშშიღმა... ცნობილია, დათვი ზამთრობით თათებს
ლოკით ეყვებოდა. ბარონმა კი ამის საშუალება არ მისცა...
პასტორი (დაკენიო). გასაგებია, და შენ ეს გერა?
თომასი. რა თქმა უნდა, ბატონო პასტორო. (დათვზე უთითებს.)
ხომ ხედავთ, რა მკლავა?
პასტორი. კარგი, კარგი, წადი.
თომასი გადის. პასტორი ცნობისმოყვარეობით ათვალერებს
ოთახს. განსაკუთრებით წიგნებს. უცებ ამინდდება საათი.
სამერე რეკავს, ამას მოკვება ორი გასროლა, პასტორი შე-
შისვან შეკრთება და კედელს აეყვება. სწრაფად შემოდინ
თომასი და მართა.
თომასი. ფრულ მართა, ვერ დათვთავდი, რომელი საათია?
მართა. საათმა სამერე დაჰკრა, ბარონმა — ორჩერ. ესე იგი, ხუ-
თი უფოღოა.
თომასი. თუ ასეა, შეეწვაე იხვს.
მართა. დროა.
კიბეზე ჩამოზობის ქამარში დამზაჩაგარლი მიუნჰაუზენი.
იგი ორმოკდაათოღელ წლისაა, მაგრამ მხნე და ენერგიუ-
ლია: ვაჟკაცური უღვაში აქვს, თავზე ნაწნაიანი თეთრი
პარკი ახურავს.
მიუნჰაუზენი. ასე და ამგვარად, ძვირფასელო, უცვე ექვსია.
დროა ვივახშოთ!
მართა. ნუ გვაბნებ, კარლ, ორჩერ არ გაისროლდე?
მიუნჰაუზენი (საათს შეხედავს). რამდენს უჩვენებს ეს კი-
ბორჩხადა? მეგონა, მიჩორდებოდა ოთხამდე... ეგ არაფერე,
ერთსაც დაღუმატებ... (დამზაჩას ამოიღებს.)
მართა (ხელში ეცვება). არ ისროლო. ხუთი ოცოს, ვახშამი მზა-
მიცე არ არის.
მიუნჰაუზენი. შე რომ შიშა! (ისერის, არ გავარდება.) ჩან-
დახას, ექვსის ნახევარი გამოვიდა... რაც არის, არის (თო-
მასს). იჩქარე, ნახევარი საათი ადგარა.
თომასი გადის. აკანკალებული პასტორი საფარიდან გამოდის.
მართა (პასტორს შეაჩნევს). კარლ, ხტუმარი გვეყოლა.
მიუნჰაუზენი. ა, ძვირფასო პასტორო! მოხარული ვარ, ჩემს
სახლში რომ გხედავთ.
პასტორი (ისევე შეშინებულია). მეც... მოხარული ვარ, ბარონო!
თქვენი წერილი მივიღე და იმტომ ჩამოვიდი. თქვენ მწერ-
დით, რომ...
მიუნჰაუზენი. ვიცი, ვიცი. წერილი მე მოგწერეთ. ესე იგი,
ჩემი წერილი მიიღეთ და ჩამობრძანდით. კარგია. როგორ
იმჯავრეთ?
პასტორი. გმადლობთ, კარგად.
მიუნჰაუზენი. მანკერელი ჩამოხვედით, ხომ?
პასტორი. მართალი ბრძანდებოდა.
მიუნჰაუზენი. გვაშო ხომ არ გავიწვიოდა?
პასტორი. არა, ის იყო იღურბლებოდა, მაგრამ...

მიუნძაუ ზენი. მე არ ვაკალე მოღრუბლვა, გავფანტე ღრუბ-
ლები...
რატომ არ დაქდებით?
პასტორი ჯდება.
თუმცა არა, ჭერ ჩემს ცოლს გავცნობთ.
პასტორი ღდება.
ეს გახლავთ მართია
პასტორი დიდად სასიამოვნოა, ბარონესა!
მიუნძაუ ზენი. საწუგაროდ, მართა ბარონესა არ არის. იგი
უბრალოდ ჩემი ცოლია.
პასტორი ი. მომბიტევი.
მიუნძაუ ზენი. უკვირვინო ცოლ-ქმარი ვართ. ამიტომაც
გთხოვთ ჩამოსვლა. იქნებ დაგვთანხმდეთ და შეგავერთო
წმინდა კაცობით.
პასტორი ი. ი. ეს დიდი პატივი იქნება ჩემთვის... მაგრამ...
მიუნძაუ ზენი. რა?
პასტორი. მინდა გვიხოთ... მაინტერესებს, რადა მე ამომიბ-
რებით, რა კლავში მდებელი არ ვეაფთ?
მიუნძაუ ზენი. გუყავს, მაგრამ უარი გვიხოთრა, არ დაგვერთო
ჯვარს.
პასტორი რატომ?
მიუნძაუ ზენი. სულელია და იმიტომ!
მართა (აწვიტრუნებს). კარლ, სული მოვატყვევინოთ სტუმარს!
(სტუმარს) უველაფერს აგისნით, შემდეგ... ჭერ ვივამოთ!
მიუნძაუ ზენი. პო, რა თქმა უნდა! (საათს უფურებს.) ჩა სა-
ოცნად ნელი მანქანაა, არა, პასტორი! ვერაფრით გამოვივა,
როგორ დიდი საუკუნეა... რას შერბა თომასი?
მართა. ახლანდ შედეგ იგი შესაწავად.
მიუნძაუ ზენი. ვალი, ძვირფასო, ცეცხლს უთხარი, ჩქარა,
სტუმარი გუყავს-თქო!
მართა. ახლად ძვირფასო! (ვალს.)
მიუნძაუ ზენი. ჩემი წიანების დათვალეობებს ხომ არ ინე-
ბებთ?
პასტორი. საომრებნითი მე უკვე მივაქციე ურალდება. იგი-
ათი წიანები ვაქვთ.
მიუნძაუ ზენი. უმეტესობა ავტოგრაფებიანია...
პასტორი. ძალიან სასიამოვნოა.
მიუნძაუ ზენი (თაროდან ფოლიანტს ვაღმოიღებს). აი, მავა-
ლითად, სოფელ...
პასტორი. ვინ?
მიუნძაუ ზენი. სოფელ. მისი საუკეთესო ტრაველია: „იოი-
პოს მეთუ“, წარწრით მისახოვრა.
პასტორი. ვის უსახოვრა?
მიუნძაუ ზენი. რა თქმა უნდა, მე...
პასტორი (მტკიცედ). მამატი, ბარონო... ბევრი მსმენია
თქვენს... თქვენს, ასე ვთქვათ, უცნაურობებზე... მაგრამ,
თავს ნებას მივცემ ვითხარა, — ეს შეუძლებელია!
მიუნძაუ ზენი (წინას აწვდის). ნახე... „ძვირფას კარლ მიუნ-
ძაუზენს მისი მისიყარულ...“ კიბულობით ძველებრძე-
ლად? ნახეთ!..
პასტორი. არ ნახავს!
მიუნძაუ ზენი. კი მაგრამ, რატომ?
პასტორი. იმიტომ, რომ ეს შეუძლებელია! მას არ შეეძლო
წაერთა თქვენებს!
მიუნძაუ ზენი. ეშმაკმა დაღებურს, რატომ?.. თქვენ, ალბათ,
პომეროსში აურით, პომეროსი ბრმა იყო, სოფელის კი
შესანიშნავი მხედრელობა ჰქონდა და შესანიშნავად აღწერდა.
პასტორი. ვერ წავიწერად, იმიტომ, რომ ძველ საბერძნეთში
ცხოვრობდა!
მიუნძაუ ზენი. მეც ძველ საბერძნეთში ცხოვრობდი.
პასტორი (აღშოთუბელი). იცით, რა გიხორათ...
მიუნძაუ ზენი. საიდუმლოდ გეტყვით, პასტორი, ხავსებით
შესაძლებელია, რომ თქვენც ცხოვრობდით ძველ საბერძნეთში,
ოღონდ თქვენ არ გახსოვთ და მე კი მახსოვს.
პასტორი. წყლის ნაუვა. დამობტყიეთ!
მიუნძაუ ზენი. დმერთო ჩემო, აკი გობტყიებთ... (ისევ უწე-
ლის წინას) თქვენ სრულად უსაუფლოდ ექვს გამოთქავთ,
მე კი ხელთ სახუთი მიყარია!

შემოდის თომასი და შემოაქვს ლანგარი. მას მართა მოუკიდებს
მართა. ვაშამში მზადაა ხომ არ მოიწინეთ, პასტორი...
მიუნძაუ ზენი. არა, ტბილად ვიხაზურეთ. პასტორს ეს პაი-
რუსი ვაჩვენე
მართა. სოფელს ნაწუქარი?
მიუნძაუ ზენი. პო, „იოიპოს მეთუ“.
პასტორი (შემინებული უფურებს მართას). ღმერთო ჩემო, ეს
სად მოვივლი?
მიუნძაუ ზენი. კარგ სახლში მოხვდით, პასტორი, მზიარულ
სახლში! თანაც აქ ისეთი გემრიელი საჭმელებს მორთივა
იცხან... (ლანგარს ათვალეობებს.) მწვანელი, შავი, თევზი...
ოცნა საღადა, თომას?
თომასი. ჭერ კარგად არ შემეფანა, ბარონო.
მიუნძაუ ზენი (გაოცრებულ). აქამდე?... რაშა საქმე?... ვერა-
ვის ვერ ენდობა ცალი უველაფერი ჩემი გასაკეთებელია...
(ჩამოხდის თოქსს) ახა, გაიხიეთ, თომას, თუ ვერნენ?
თომასი (დაჯერაში ვაჩვენებს). ფრენე, ბატონო, ფრენენ, სწო-
რად სახლის თავზე მიფრინავს მთელი უნდი.
მიუნძაუ ზენი. ახა, ნაშან ველი! (სუფრადან აიღებს დიდ
თუფს, მიირბენს ბუხათან, შეპოქს თოქსს.)
თომასი. ურალდება ცეცხლს!
მიუნძაუ ზენი ისერის. ისმის ფრინველის ჩამოვარდნის ხმა.
თუფს შეუშვებს და ბუხარდან შემეწვარ იხვს ვამოიღებს.
მიუნძაუ ზენი (ბარსს მოაწიწინს). რა გემრიელია! კარგი
შემეწვარა, პასტორი!
პასტორი (ბარონედ). ვხედავ, ბარონო... ჩანს, გზად საწენ-
დად გავაივლო...
მიუნძაუ ზენი. მართლმ? კარგად მოქცეულა... ახლა კი სუფ-
რასთან მობრძანდით.
პასტორი. არა, პატივცემული ბარონო, რატომღაც მადა დამე-
ქარა, თანაც მერქარება... თუ შეიძლება, კიდევ ერთხელ
ამისნა თქვენი თხოვნის აოხო.
მიუნძაუ ზენი. უბრალო სახოვარი მაქვს — ჭვარი მინდა
დაწეროთ აი ამ ქალთან, ჩემს საყვარელ მართასთან. უველა-
ზე ღამაზე, უველაზე ჭკიათ, უველაზე ნაშ... დმერთო ჩემო,
თუმცა რას გიხსენით — განა თითონ ვერ ხედავთ!
პასტორი. დე, მაინც, ადგილობრივი მდებელი რატომ არ გწერ-
ვარს?
მიუნძაუ ზენი. ცოლიანი ხარო, მეთუნება!
პასტორი. ცოლიანიო?
მიუნძაუ ზენი. დანა! ამ სიხუდილის გამო უარს ამბობს ჩვენს
შეუღლებულზე! როგორ მოგწონთ ეს ამბავი? ხომ ნამდვილი
ღორბაა!...
მართა. მოითმინე, კარლ... (პასტორს) საქმე ის არის, რომ ბა-
რონი ცოლიანი იყო, მაგრამ ცოლი გავქვა.
მიუნძაუ ზენი. ორი წლის წინამ მიმატოვა.
პასტორი. მართალი გიხორათ, მეც ასე მოვიქცევიდი.
მიუნძაუ ზენი. ამიტომაც თქვენთან ვი ავიარებ შეუღლე-
ბას, მართაას ვიროთავს.
პასტორი. შეუწუხაროდი, ვერაფრით დაგებმარებით!
მიუნძაუ ზენი. რატომ?
პასტორი. სხვა ქალი როგორ შეერთოთ, როცა ცოლი ცოცხალი
გყოლიათ!
მიუნძაუ ზენი (გაოცრებულ). რას მირჩევთ, მოკლე?
პასტორი. ღმერთო დაფაროთ! (მართას გიანგებულა) ქალბა-
ტონო, თქვენ უფრო ეთოლოგიური ბრძანდებით. აუხსენით
ბარონს, რომ მისი თხოვნის შესრულება შეუძლებელია.
მართა. (ნაღვლიანად). ჩვენ გვეყავა, რაღაც გამოსავალს ვცაო-
ვინებდით... იქნებ განქორწინების საქმეში დაგებმართო ბა-
რონი?
პასტორი. ეყვლითა გმობს განქორწინებას!
მართა. მთუფებს რომ აძლევთ განქორწინების ნებას?
პასტორი. გამოწყალისის სახით... განსაუბრებულ შემთხვევებ-
ში, როცა ეს აუცილებელია, ვთქვათ, გვარის გასაგრძელო
ზღადა.
მიუნძაუ ზენი. გვარის გასაგრძელებლად სხვა რამ არის საქე-
რო!
პასტორი (მტკიცედ). ნება მომეცით, დაგემწილობოთ!

მიუწაუწენი (პასტორს ხელშეკვეს გაუყრის და თვალბში ჩახედავს). უფრო დამოადგი, პასტორო, თქვენზე ამბობენ ქვიანი, განათლებული მღვდელიაო. წუთო არ გესმით, რომ ამ ბრევანული პირობითობის გამო არი კარგი აღმართი იტანება. ეკლესია ხომ სიყვარულის მოსარჩლე უნდა იყოს ყოველთვის?

პასტორი. კანონიერი სიყვარულის!
 მიუწაუწენი. ნამდვილი სიყვარული ყველგანთვის კანონიერია პასტორი. მაგალი ვერ დავთანხმებთ!

მართა (პასტორს). აბა, რას ვიჩინებთ?
 პასტორი. რა უნდა გირჩიოთ, ქალბატონო?... იყავით ის, როგორც ხართ, მაგრამ საერთო და საეკლესიო კანონები ბარონის ცოლად მინც ჩაითვლება ის, ვინც ამჟამად მისი ცოლი არ არის.

მიუწაუწენი. რა ზღაპრებს ყვებით!.. მშ, თქვენ, ეკლესიის მსახური, გვიავაზობთ ასე თვალმაპყურად ვიხსოვრეთო!
 პასტორი (დაღვინით). უცნაურია, რომ ეს გავიხსენო... სიტყვე თქვენი სტიქია მეგონა!

მიუწაუწენი. მუდამ სიმართლის ვაშაბო ხოლმე, მხოლოდ სიმართლეს...
 პასტორი (განისხებულად). შესწევით, ბარონო!.. გვიყოფათ ღელანდარბაბი... ტყუილების წუმზემი ხართ ჩამორული... ყელამდე! მოცილობის ემს გადავიყოთ თქვენი წყინი გადავიყოთ და... ღმერთო ჩემო! თვალბს არ დავუტყერ, იმდენი სუსტელივ ერთა შვი.

მიუწაუწენი. თქვენც წყავითებ — არაფრით არაა უკეთესი.

პასტორი. რომელი?
 მიუწაუწენი. ბიბლია. იქვე ბევრი რამ არის საეკო. ევას შექმნა ნენიდან... ნოეს კილიბანი...

პასტორი. ეს სასწაულები ღმერთმა მოიჩქმედა! მამაუციტრმა მიუწაუწენი. რითი ვარ მასზე ნალები? საყოველთაოდ ცნობილია, რომ „და შექმნა ღმერთმა კეცი, საბად თვისად შექმნა იგი“.

პასტორი. ევლა არა!
 მიუწაუწენი. ვხედავ, თქვენი შექმნის ღრს, ჩანს, ასედა პირველწყაროს!

პასტორი (გაციფებელი). თქვენ... თქვენი... საწინებლება ხართ! შეგარენებო! არაფრით არ მტერა თქვენი... გესმით? არაფერი... ეს, რაც არი... (ეესტელი). სიტყვით თქვენი წყინებცი; იხვეცი, რტეცი, თავეცი, ყველაფერი ტყუელია! არაფერი არ ყოფილა გესმით?... სულ ყველაფერი ტყუელია!.. მიუწაუწენი უკრადლებით მისტერება პასტორს, შემდეგ უხმოდ თაროდან ჩაქუის გადმოიღებს და ეკლესიაში ღურს მანს ასობს.

მართა. არ ჩანსო, კარლ!
 მიუწაუწენი. არა. არა... ამაზე უნდა ჩამოვიდო მავს თავი, თორემ იხე ტყუილ დაშწმენბენს.

პასტორი სასწრაფოდ ვარბის. მართა კლავებთან მიდის, იასე ჩაქინებლებს. მიუწაუწენი გვერდით ამოუღებდა და ცალი თითით უკრავს რაღაც მხიარულ მოტეცს. მართა ტირის.

მიუწაუწენი. ემართა ახლა, ნუ სულულობ, რამდენი პასტორი მთვა აქ, ყველას თუ ცრემლი ჩამოურთივ, კარგი ამხავია!

მართა. მეობობა, კარლ...
 მიუწაუწენი. მებუთო მოვიწვიოთ, მეექვსე... მეოცი...
 მართა. მეოცი ჩემს დასაფლავებზე ჩამოვა. იხე ვატყობ, შე და შენ ჭრისწერას ვერ ვივარსებთო.

მიუწაუწენი. აქვს ამას შენთვის მნიშვნელობა?
 მართა. ჩემთვის არა... მაგრამ ჩვენს ირგვლივ ხალხია, ზურგს უკან ჩურჩულბენ. ქუჩაში რომ დამინახავენ, ჩემსკენ თითს იშვეტენ, ნახეთ, იმ გივი ბარონის სიყვარული მოდისო! ამას წინათ მღვდელმა ბიბლია, ეკლესიისაო აღარ მღერებო!

მიუწაუწენი. არაშუადა ან ხავა, მავას თუ ღმერთმა სართლთხ აღიღრისო!

მართა. მამატე, კარლ... შე ვცივ, არ გიყვარს, ქუცას რომ ვარბიყუბენ... მაგრამ იქნებ მართლა ვერ იქცევი სწორად, ა?! იქნებ სხვახიარად უნდა გელაპარაკა პასტორთან?

მიუწაუწენი. ბებია უცნოდანო, მავსთანა სისულილებს გულისთვის ხახიასო შევიკვლი!

მართა. საშუალოდ იკარა!.. ცოტა ხნით მოაჩვენე თავი შენც სხებვებით მოიქეცი!

მიუწაუწენი. სხებვებით? რას მეუბნები, გესმის? მშ უარო თქვა ჩემს საქმიანობაზე? თავის ნებაზე მიუშვა თამასობა? აღარ ვიშვებარეო წარსული და მომავალი, არც უშვებარის ვიფრინო? არც მამონტე ვინადირო?... არასოდეს გიცი არ ვარ!

მართა. ჩემი გულისთვის...
 მიუწაუწენი. სწორედ შენი გულისთვის არ ვიზამ მავას. სხვათა მავასის რომ ვახებ, მაშინ ხომ შენც აღარ გეყვარები!

მართა. (ყოყმებით). არ ვცივ...
 მიუწაუწენი. იცი! და მოგჩრეთ ამაზე ლაპარაკს... ვახსომი გველოდება. ან იქნებ დაიღუბე და გეძინებ? დაისვენე, ძვირფასო, ახლავ დავაბამებ. (სათათან მიდის, ისრებს თორბეზე გადასწევს.) ახე?

მართა. მ.ო, გმადლობო, ძვირფასო. (გაღის.)
 მიუწაუწენი. ეკლესიის მიუტღება და ჩაფრებულ რაღაცას უკრავს. შემოდის თობის და შემოაქვს ლანარო.

თო მანს (მშამბლად). ბატონო ბარონო, იხი...
 მიუწაუწენი (ჩურჩულით). ჩუ... რა გავყვრებს ამ შულა მისას?

თო მანს (ჩურჩულით). იხე მზად არის მეთიო.
 მიუწაუწენი (ჩურჩულით). გაუშვი, იფრინო!..

თო მანს. მესმის! (დუნჯარასთან მიდის და იხსე ვაღერებებს.) გაისმის ფრთების ტკაცენი. საათი თორმეტტერ რეკავს ბნელდება.

მიმომ სურათი

ბარონესა იაკობთან ფონ მიუწაუწენის სახლი. მიღირულად მოწყობილი თათხა. ეკლები მოფენილა წინაპარბა სურათებით. ერთ-ერთი სურათის შვიც უფალი აქვს ჩამოფარებული.

სავარქმესი მჭდარი ბარონესა უყრს უტღებს ბატონ ფონ რამკოციის თობისთან. რამკოცი შეუ ხნის კაცია, პარიცი ახტარას, შუბლი გადმავალი აქვს.

თათხის ნერტიული ნაბიჯებით დადის ბარონესას შვილი — თეოდლე ფონ მიუწაუწენი — კორნეტის ფორმიანი ყმაწვილი კაცი.

რამკოცი (დასარულა თობისა). დაბა, ასე უნობრა, გაუშვი, იფრინო!

ბარონეც ხე მერე?
 რამკოციც ხე. მერე დაღამდა და თავზე შემწვარი-მობრაკული გადამახსებს.

თე.ო. საწინებლება, საწინებლება საღმდეგ მივედიო. აზნაური კაცი ვაფრჩის ქვეშ დგას და ჩუმად უყრს უტღებს სხებვის საუბარს.

რამკოცი. თე.ო. ჭერ ერთი, უყრს არ ვუტღებო, შემოხვევით ვავიკოტე მიტრეცი — ბარონესა, თქვენც თფიონ მოხოვეო...
 ბარონეც ხე. არ თქმა უნდა. (შვილს.) თე.ო, ახლავ მოხალე ბო-ღიში ბატონმა რამკოციმ ჩვენი გულისთვის თავი საფრბეში ჩაადგო, დაზარალდა კიოცო... (შუბლზე აკოცებს რამკოცი, იღიქვება.) სახვეცი მინც გამოგეცავალიო. მენიარს, ამას ხახვის სუნი უღის...

თე.ო. (რამკოცითან მივა). მამატით, ბატონო რამკოცი! (ხელს გაუწყრის, რამკოცი უხდილოდ ჩამოართბებს ხელს.) თფიონ არ ვცივ, რას ვამბობ... ნერვებით ღმერთო ჩემო, როდეს დასწრებდება ეს კომშიარ? წუთო არაფრის გავეთება არ შეიძლება!

ბარონეც ხე. ბურგომისტრი საცაა დაბრუნდება და გვეტყვის, მანოვრეში რა გადაწყვიტის.

თე.ო. მოხებლება მ რა უნდა გადაწყვიტო? სანამ ჩვენ კანონს მფარველობას ვებუთ, ამასობაში ის ჭვარს დაიწერს იმ გომბობისთან, უნდა ვიშვიქმდოთ დაუყოვნებლივ ბატონო რამ-

კომპ. ჩვენი ოჯახის მეგობარი ხართ, თქვენ ისე ზრუნავთ ჩვენთვის, გააკეთეთ კიდევ ერთი რამ.

რამკომპ. რაც შემიძლია, უკვლავთარს გააკეთებ.

თეო. დღეული ვაჩვენო!

რამკომპ. (შეჩინებული). არავითარ შემთხვევაში. ჭერ ერთი, მომკლავს, მეორეც...

ბარონესა (აწვეკრინებს). საქმარისია. (შეიღს). ეგ რა სპივი, თეო! მამაშენმა ადამარი, არ დაგაფრუდებს.

თეო. თუ ღმერთი გწამს, დე მასსენებ მაგას, სწორად ეგ არის ჩემი უკვლავი დიდი უბედურება... უკვე ცხარადების ვარ და კორნტოპის მტკ ვერაფერს შივადუნე. არავითარი პერსექუტია არ მავს... მანერტებზეც კი არ დამიხეხ. პოლკოვნიკმა განაცხადა, ბარონ მიუნაუფენისგან არავითარ პატივს არ მივიღებო... ამიძახების დროს ჩემი ვაჟარის გაფრენაზე ჯარისკაცები სულ ტრემებს იკვებენ, რომ სისილი არ წასვლით!

ბარონესა. საბარლო მიქუნა! და მინც, რაც უნდა იყო, სიამაყით უნდა ადარო შენი ვაჟი — იგი უფრედესია მიოდეს გერმანიაში (სტრატებზე უთითებს). ავერ შენი წინაპრები, ჭყაროსნულ ლაშქარბოთა რანდები, მისი უდიდებულესობის პოემარშილო...

თეო. დაბოლოს ვხეც! (უკანასკნელ სურათთან მიდის და ჩამოვლეს ვუკლს! — გამოწინდება საკუთარ თამბი ხელჩაფრინელი მიუნაუფენი, რომელსაც თავი ამიძახავს ჭაბიბიდან) ანდა უნდა გადავადლოთ ეს საფრთხობილა?

ბარონესა. რას გიზავებს?

თეო. მაკრებ. (დაშნას სტაქებს ხელს). ნაქუფ-ნაქუფ მიწადა ვქაქი!

ბარონესა (შეშინებული). არ გაბედო! მამაშენმა თქვა, რემბარდის ნამუშევარი!

თეო. რიუჩნახავს.

ბარონესა. მაგრამ ვეცივ არ მებაგრება, მაგრამ აუციონერები ანო ათასს შთავაზობენ.

რამკომპ. მამინ გაუფიეთ.

ბარონესა. რომ გაუფიეთ, გამოვა, მამაშენს მართალი უთქვამს და მეც დაიჭირებ მისი ნაუქამი. (ისევ ვუკლს ჩამოავრებს). დაშვიდებ, თეო! შემბოროს საგზაოდ ჩავმული ბურგომისტრი, ჩანს, ეს-ეს არის დაბრუნებულა პანოვერიდან.

ბურგომისტრი. გამარჯობათ, ბატონები! (ბარონესას ხელზე კიდებს). როგორც ყოველთვის, მომობილია ბრძანებით დღესაც! (ჩამოკლეს ხელს აწიშებს). თქვენი ახალი ტელი ენახე, რამკომპ., — წითელი ხე, ღრუჭარ ბავერდი, ო, რა მაღალი გემოვნებითა ნაკეთებია (თავი დაუკრა თოის). როგორცაა საქმე, კორნეტო?... ეტუბოა, კარგადაა!

ბარონესა (შეუხარებ). თქვენს მიერ დაფრქვეული ქაინიურები მოწმობენ, რომ ცუდი ამბები ჩამოვიტანათ.

ბურგომისტრი. რად ბრძანებთ ამას? არც ისე ცუდი, ბატონო, რად იცო ცუდი! დღესანს ვიხსებებრ მე და პანოვერის მისამართლემ, ის კიდევ დღესანს ესაუბრა ებასკო-ბარის, ებასკოპოსი. — ერთ-ერთ მებტად გავლენას პირს...

თეო. (მოღუდული). ალბათ, უფაღ ღმერთსი?!

ბარონესა (შეყარადა). თეო..

ბურგომისტრი. დიას, ჩემო მეგობარო, შესაძლოა, შესაძლოა...

რამკომპ. მერე, რა გადაწყვიტებს?

ბურგომისტრი. მოსამართლის აზრით, სამუშაოდ, ჩვენ ჭერ არა ვაქვს საკმაო საფუძველი იმისთვის, რომ ბარონის მამული ჩამოვართვათ და მემკვიდრეს გადავცეთ.

რამკომპ. ჩამოვართვათ? კაცმა ოჯახი დაანგრა, ცოლ-შვილი სახლიდან გამოაწრა...

ბურგომისტრი. როგორც მე ვიცი, ისინი თვითონ წამოვიდნენ იქიდან.

ბარონესა. დიას! მაგრამ შევჯველო მისი აბანა?

ბურგომისტრი. ხომ ხედავთ, ფრუე შარბას შეუძლია...

რამკომპ. მაგრამ ის ხომ საყვარელია. ბატონო, საჭიროა დადაფრთოსო საყვარელი ვაჟს, ღმერთმა ხელი მოვიძარ...

თქმის საყვარელი ვის არ ჰყოლია მაგრამ განა-დასწავლა — ცოლად შეირთო იგი? ეს ხომ უზუნობა!

ბურგომისტრი. პოე, მივადქვით უკვლავი საყვარელი ცოლი: მისმა აღმეტებულმა მტრისგან ბარონის სთხვას განაქორწინებს თანაზე დაემყოფილა.

ბარონესა (ყრღ). შეუძლებელია!

ბურგომისტრი. სამუშაოდ. ანუ. უკანასკნელი კვირის განმარტების მის აღმეტებულობას თავის მუდუდელსთან დაბახილი ვითარება შექმნა... ცოლმა მტრისგან ერთ-ერთი უფრედესიანა შეუსწრო, საშინელი ამბავი დაბრალდა... (მრავალმნიშვნელოვანი მოძრაობით ახვეწებს). ადლებულუსა მტრისგან ხელი მოაწერა რამდენიმე სთხვას განკრინების თანაზე და თან დასინა: „თავისუფლება უკვლას, უკვლას — თავისუფლება!“ ახლა თუ ამ გადაწყვეტილობას სასულიერო კონსისტორია აღამტკიცებს, ბარონი მეორედ ქორწინების უფლებას მიიღებს...

თეო. ესეც თქვენი (ჩამოკლეს) ახლო არ გამოიწვევთ დღეულში?

რამკომპ. ი. მოიცად ერთი!

თეო. მტე მოცდა აღარ შეიძლება არა, თუ თქვენ უარს ამბობთ, მე გამოაწვევთ ჩემს სტუდენტად კი თქვენ გწმნავთ.

რამკომპ. არავითარი შემთხვევაში!

თეო. რაბო?

რამკომპ. ჭერ ერთი, სკუნდანტსაც მოკლავს, მეორე კი... ბარონესა (ბრძანებით). შესწავლით! (ბურგომისტრს) მას არა აქვს ცოლის შერთვის უფლება, ვიტებს ქორწინება ეტრბა...

ბურგომისტრი. ეს განსწენიანაა მდებრება და თქვენ, როგორც ბურგომისტრბა, არ უნდა მისცეთ იმის ნება!

ბურგომისტრი. მესმის, ბარონესა, რაც იწვევს თქვენს ჩინს, მაგრამ მე რა შემიძლია ძნელია კაცის გვიად გამოცხადება. ამას საფუძვლიანი დამტკიცება სჭირდება.

რამკომპ. კეთილი ერთ საბოთს წავკობიხავთ და თვითონ დასკვნით, წინარბართი აღმინას შედგენილი თუ არის? ეს საბუთი ბარონის სასლში მოვიატრ...

თეო. რა საშინლებაა, ღმერთო! სადამდე მივდიეთ: — აწაუტრის სახუთს, იმარბას!

რამკომპ. (სტრეუდება). ბოლოს და ბოლოს გაჩუმდებით, თუ არა, რა სულწაბული ხართ... პირწარდებით მამამისი... ამგვარად, (ეთხულებს) კარლ ფრდრიხს იტრინიშეს ფონ მიუნაუფენის დღის განრიგი 1776 წლის 30 მაისისთვის.

ბურგომისტრი. ხაინტრებსა!

რამკომპ. ი. ძალიან... (ეთხულებს). ადგომ — დილის 8 საათზე (მრავალმნიშვნელოვან გაიხტავს ბურგომისტრისკენ).

ბურგომისტრი. უკანონო არაფერია!

რამკომპ. ი. იტვი, რა ვითობა...

ბურგომისტრი. არა, გთხანებებით, რომ ჩვენი წრის აღმინასისთვის არ დღლადრთან ადგომა არაუფერბრია, მაგრამ...

ბარონესა. განვარტებ, პენრის!

რამკომპ. (ეთხულებს). „შვიდ საათზე — ღრუბლების გაფრტვად და გამოარტვად... ამაზე რაღას იტყვი?"

ბურგომისტრი. მომცით... (გამოარბმებს) ასე სწერია — „ღრუბლების გაფრტვა“ (ფარწარბი გაიხტავს). ჭინჯა...

თეო. თქვენ ვინტად თქვით, რომ ეს მისი დამსახურება?

ბურგომისტრი. არაფრის თქმა არ მინდა, თეო! უზრალყო აღწინაა, რომ დღეს დიდებული დარია, არავითარი საფუძველი არ გაჩანია ვამტყყო, თითქმის ღრუბლები მამაგუანტა; მაგრამ ვერც იმას ვიტყვი, რომ მას არ გაუფრტვას, რადგან ეს უწინააღმდეგება იმას, რასაც ვხედავ.

ბარონესა. თქვენ, რაო, დავკვინით?

ბურგომისტრი. არა ბრძანებთ, ბარონესა?! მთელი სკენი და გულით თქვენს მარტზე ვარ, უზრალყო, მე მგონია, ევე შევტყობ ბარონის ასეთ ექსპროპრიაციას... მისი ნაწახებრის ნუსხის, საშობლოს წინაშე მისი დეაღლის პატრონის, ეტუბო, რომ მტრისგან ამაზე დავაგანმებლს... ამიტომ შესაძლოა, უზრალყო იტვის მშვიდობიანი გზით დოაინხმედე განკორწინებო!

ბარონესა. ეს არ მოხდება!

ბურგომისტრი. ქონება და მზითვი თქვენ დაგრჩებათ... თავისუფლებასაც მოპოვებთ. ვისთანაც გინდათ, იმასთან იცხოვრებთ.

ბარონესა. ვაჩქარებინების გარეშე შემიძლია ვიცხოვრო, ვისთანაც მომხერხდება ბარონს კი თავს ამოვყოფინებ ან საგეთუმი ან ციხეში განაგრძეთ, ბენონს!

რამკოფი (ციხულობს).

რედინდ ათამდე — გმირობა!

ბურგომისტრი. ეს როგორა გავიგოთ?

ბარონესა. როგორ და რედინდ ათამდე დაგეგმილი აქვს ჩაიღონდს გმირობა... რას იტყვით ვაქვებ, რომელიც სახლიდან ყოველდღე გადის გმირობის ჩახანდნად ისევე უბრალოდ, როგორც სხვები სამსახურში დადიან?

ბურგომისტრი. მეც ვმსახურებ, ქალბატონო! ყოველ დღე დადის ცხრა საათზე მაგისტრატში მიგდივარ. ცხადია, ამ ამავე „გმირობა“ ვერ დაერქმევა, მაგრამ ისე, რაღაც გმირობული კი არის ამასში...

ბარონესა. კმარა თქვენ დაჯვინით?

ბურგომისტრი. ის სულაც არა. უბრალოდ, საქმის ვითარებაში მინდა გავერკვე ობიექტურად.

თეო. ჩანდახან თქვენი ობიექტურობა რამკოფი. მოითმინეთ, ბატონებო! დაწუნარდით. ხანტერე. სო პუნტეს მივადიეთ... (ციხულობს) თექსმეტსა და 00 წუთზე ომი ინგლისთან?

ბურგომისტრი (ნაღვლიანად). ღმერთო ჩემო, რა დაუშვია ინგლისმა?

ბარონესა. ერთი კაცი მთელს სახელმწიფოს უცხადებს ომს, ეს არის ნორმალური!...

ბურგომისტრი. არა, ეს უკვე რაღაცაა... ეს შეიძლება განვიხილოთ, როგორც საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევა.

თეო. მადლობა ღმერთს.

ბურგომისტრი. ხომ გეუბნებით, ვცდილობ ობიექტური ვი-ვიმოთქვი, ამისათვის პასუხს მოვთხოვ... (ფანჯარასთან მიდის და ფელდეფელს ეძახის). ბატონო ფელდეფელსო! (შემოდის ფელდეფელი.) ბატონო ფელდეფელსო, სასწრაფოდ მომხებნებე ბარონს მიუნსაუზენი და აქ მომგვარიეთ!

წინააღმდეგობა თუ გაგიწიათ, ძალას მიმართეთ!

ფელდეფელი. არის! (გადას).

ბურგომისტრი (აღვსუნებულად). ბურგომისტრად იმიტომ დამინიჭეს, რომ ქალაქში წერტილი ადევნა და მე მას დავიცავი ომი ხუმრობა კი არ არის! ომი — ომი! ბატონებო, სიტყვის გაძლევთ, ბარონს მკაცრად დაისჯება!

ბარონესა. მადლობა ღმერთს, თქვენც ადლდით!

ბურგომისტრი (რამკოფს) ბენონს, თქვენ ადვოკატი ხართ და ზითხართ, რა ელს ბარონს?

რამკოფი. მართალი გთხრობთ, არც ვიცი... კოლექსი მსგავს შემთხვევას არ ითვისაწინებებს.

ბარონესა. ოცდაექვსი წლის ბატონობამ მე მოვითხოვე ოცდაექვსი წლის წესტად იმდენს, რამდენ ხანსაც მისი ციხე ვიყავი!

თეო. რას მიშვდის ეგ ოცდაექვსი წელი... ციხე... საგეთუ... სულ ერთია, ჩემი დაცინვა და აბუნად ავტება ამით არ დამთარდება. მთელი ჩემი დღე და მოსწრება ეს ოხერა კორნეტის მუღდარი უნდა ვტარებო? ბატონო ბურგომისტრო, დიდი ხანია მინდა გკითხოთ: გვარის გამოცემა თუ შემიძლია?

ბურგომისტრი. რასაკვირველია, შეირთეთ ქალი და გააღადი იმის გვარზე.

თეო. ადვოკატი სათქმელა — შეირთეთ! ვინ გამოიყვება მიუნსაუზენს?

ბურგომისტრი. დედის გვარზე გააღადით. თეოფილე ფონ დუტენი დამაზად შედის!

ბარონესა. გეთუთა, თეო! მინც იტყვიან, ეს ის დუტენია, მიუნსაუზენი რომ იყო. კოლეც ერთი ხაზბას მისცემ დაცინვითვის.

თეო (გამწარბებულად). ესე იგი, გამოსავალი არ არსებობს, ისევე დუტენი! ერთადერთი გზა დუტენია!

შემოდის პარიკომბილი და თვალმწიფურტყეპილი ფელდეფელი.

ფელდეფელი. მოდის, ბატონო ბურგომისტრო!

ბურგომისტრი. რა დაგვიბრაოთ?

ფელდეფელი. აკი ბრანდენი, ძალას მიმართეთ!

ბურგომისტრი. იმას კი არა, მე თქვენ გიბრძანეთ! სად იყო?

ფელდეფელი. საპიკინონში.

რამკოფი. (დაღინით). შეუფრებელი ადგილია იმისთვის!

შემოდის მიუნსაუზენი. საშხედრო ტრასაქმელი აცემა, დანა აქვს.

მიუნსაუზენი (ზიარულად). გამარჯობათ, ბატონებო!... (ცოლს) გამარჯობა, იაობინი! (ბარონესა პირს იბრუნებს.) ბატონო რამკოფ, (ისე უზრუნველ დუღვება.) გამარჯობათ, შვილი! (თეო გიცივით გავარდება კუთხეში.) თქვენ რა, დუმილითვის მიხმენ?

ბურგომისტრი. მე გამოვბიძგეთ, ძვირფასო კარლ... საკმაოდ უფროსი ამბავი მამდენს... არც კი ვიცი, როგორ გთხრობთ... თითქმის თქვენ... ომი გამოუცხადებთ... ინგლისს!

მიუნსაუზენი (საათს ამოიღებს). გერა არა, თუ ინგლისს არ შეაზრდებენ ულტიმატუმის პირობებს, ომს ოთხ საათზე დაგწყვებ.

ბურგომისტრი. რაო, რა ულტიმატუმის პირობებში?

მიუნსაუზენი. დაბა, ერთი კვირის წინ გავუწავნე!

ბურგომისტრი (ნერვიულად). ვის და რა გავუწავნეთ? წესიტარად გამაგებენთ!

მიუნსაუზენი. ვისა და მეფე გეორგს და პარლამენტს — მოვიხიბოვე, შესწავყვიონ ომი ჩრდილო-ამერიკელ კოლონიისტებთან და სცნონ მათი დამოუკიდებლობა. ულტიმატუმის ვადა დღეს ომს საათზე იწურება. თუ ჩემს წინადადებას არ მიიღებენ, ომს ვიწყებ!

რამკოფი. ხანტერესთა, რაინარი ომი იქნება! აქედან ესვრით თოფს, თუ ხელნართულ ბრძოლას გავუშაროვთ?

მიუნსაუზენი. კამპანიის ჩატარების მეთოდები საშხედრო საიდუმლოებაა! ვერ გავამბედ, მით უმეტეს სამოქალაქო ბრძოლას!

ბურგომისტრი (მტკიცედ). ჰოი! ბატონო ბარონო, ვფიქრობ, უარსობა განაგრძობთ ეს უნაყოფო საუბარი. ულტიმატუმის გაგვანიით თქვენ ყოველგვარ წღდას გადსაღდით! (უცერის.) ომი ხანძარი კი არ არის! როგორ შეიძლება ომის განაღდება, როცა მიგვარანება მანამ! თქვენ დაპატიმრებული ხართ, ბატონო ბარონო!... (ფელდეფელს.) ჩამოართობთ ბატონ ბარონს დანს!

ფელდეფელი. (ყოყმანით). თუ მომცემს...

მიუნსაუზენი. ბატონო ბურგომისტრო, ნუ სულდობობ, მე ხომ ვიცი, ღირსეული ადამიანი ხართ, სულის სიღრმეში თქვენ ინგლისის მოწინააღმდეგე ბრძანდებით...

ბურგომისტრი. ეს არავისი საქმე არ არის!

მიუნსაუზენი. ომზე მომლოდ ჩემი და ინგლისის საქმეა.

ბურგომისტრი. წოდებით თქვენზე უფროსი ვარ და გიბრძანებთ, ჩამაბარეთ დანს!

თეო (მტკიცედ მიუხელოვდა მამას). ბატონო ბარონო! მე თქვენ დუტენს გიწყვეთ!

ბურგომისტრი (ნერვიულად). მოითმინეთ, თეო! (მიუნსაუზენს.) ჩამაბარეთ დანს!

თეო (დამნას იმიშვლებს). მიფრთხილდით!

მიუნსაუზენი (გაბრბუნებულად). ბოლოსდაბოლოს გაარკვიეთ ერთმანეთთან, რა გინდათ!

შემობრბის სამიკინონს ბიჭი.

ბიჭი. ბატონო ბარონო, საღამოს გაზეთი გნებავდათ!

მიუნსაუზენი. აბა, მომიცი! (იღებს გაზეთს, გადაათვალიერებს, უსიტკივოდ აძლევს ბურგომისტრი გაზეთს უუფროსად.)

თეო. რა მოხდა?

ბურგომისტრი (ყრბულად). ინგლისმა ამერიკის დამოუკიდებლობა სცნო.

მიუნაუ ზეინი (საათს დახედავს). ოთხს ათი კლამ... მოასწერს! მთი ბედი! (ვევსას). კარგად ბრძანდებოდით! ვაღის ბიჭის თანხლებით.
 რამეკოფი. ეს წარმოუდგენელი ბარონებსა (ბურჟუაზიას). გაუშვით? ბურჟოაზიისტი. აბა, რა მენჯა? რამეკოფი. სასწაულებრივი დამხმარეა მოხდა! ბარონებსა. ბურჟოაზიისტი კი არა, ჩვირი უყოფლობარით ბურჟოაზიისტი. ქალბატონო, რას თხოვლობთ ჩემგან? ინგლისი დანებდა...

მისამ სურათი

ქალაქის სასამართლოს დიდი ოთახი. შუაში მოსამართლის სავარძელში ზის მანოუერის მოსამართლე, მანტაშიმოსხული ხანში შესული მამაკაცი, თავზე პარკი ახურავს. გვერდით უხუხუნად ბურჟოაზიისტი და პასტორი. ოდნავ ჩნ ბარონესა, რამეკოფი და თეო. მეორე მხარეს — მიუნაუ ზეინი.

მოსამართლე. სასამართლოს სხდომას ბარონ კარლ ფრიდრიხ იტონიშოფს ფონ მიუნაუ ზეინისა და ბარონესა იაკობინა ფონ მიუნაუ ზეინის განქორწინების თაობაზე განხილვას ვახსენებ.

შესიკისი ურავს მანოუერის საპროკუროს პიშეს, ყველა ფეხზე აშვავია ისმენს.

ბატონო ბურჟოაზიისტი, გთხოვთ! ბურჟოაზიისტი (მკურებელს მიმართავს). ბატონებო! ძალიან ვულოცავ პროკესს, რომელსაც ჩვენ დღეს ვესწრებით, ჰუმანიტარულ შეიძლება ეწოდოს უჩვეულო, უჩვეულო, რა თქმა უნდა, გერმანიის ყველა ქალაქში ჩვეულებრივი მოვლენაა ქორწინება, ხოლო იშვიათად რომელიმე მათგანში ნებადართული იყოს განქორწინება. სწორედ ამის გამო, რომ ჩვენი მატერიალური უპირატესეს ყოვლისა, უღრმეს მადლობას სწირავს მის აღმატებულება პეტროვ გეორგის, რომლის ყოვლადმოწყალებულ დასტურის საშუალებას გვაძლევს ვინაობით თავისუფლებისა და დემოკრატიის ეს დღესასწაული (ტაშე). მადლობა მინდა მოგახსენო მანოუერის წინადადებას სასულიერო კონსისტორიას, რომელმაც ღრმამდატივცემული პასტორ ფრანც შუსის სახით თავისი ლოკალური ხევა გარდამოვაჯილინა. (ტაშე). და, რა თქმა უნდა, მადლობას ვუხდენ ჩვენი დღევანდელი ზეინის მიზეზთ—ბარონ მიუნაუ ზეინსა და ბარონესას, რომ მათ დიდი პატივი დასდეს ქალაქის სასამართლოს და მიანდეს თავიანთი პირად-ოჯახური საქმის გადაწყვეტა ბატონებო, ჩვენ წილად გავსად ბედნიერებას, ვიცხოვროთ განაშობებულ მე-18 საუკუნეში, რომელმაც სამედიკო მოიღვა შუასაუკუნეობრივი ძინძობის, რომელიც ფარავდა სულიერი უშეცდამისა და ნეკროლოგიის ბნელქმნილებას. ისტორიამ ბევრი ტრაგედია შემოგვიანა, ბევრი სასოწარკველი გზინჯა აღწეს დღეს ჩვენამდე საუკუნეთა სიღრმეიდან. ეს არის გზინჯა იმ ცოლ-ქმარის, რომელიც ვერ ეღრმნენ განქორწინების უფლებას გაიხსენათ ინგლისის მეფის ბენჯამინ VIII ამხავი, იგი იძულებული იქნა გაეწირა თავისი მეუღლე ანა ბოლდინი და მხოლოდ ჭაბაბის ნაქაბის უყოფლობით შეძლო უღიბლო ქორწინების კავშირის დარღვევა. გავიხსენათ ნეაპოლილი იოანე I, რომელმაც სხვა კაცის სიყვარულის გამო ჩამოახრჩო საკუთარი ქმარი აბრეშუმის თოქზე, თვითონ რომ დარჩა... მადლობა ღმერთს, კათოლიციანთა არა ვართ, ვისი დამყაბებული პირფარავნა უფლებას არაძლევს ცოლ-ქმარს განქორწინდნენ, თუ მათ ერთმანეთი აჯარ უყვართ, მადლობა ღმერთს, არც მამკლადანები ვართ, რომელიც სულიერი უშეცდამა იქამდე მიდის, რომ თავს ნებებს. ამდევნ, იყოლონ რამდენიმე ცოლი, რომდესაც ერთიც სავ-

სებით საქმარისა. ჩვენ ლუთერიანელები ვართ... მიუნაუ ზეინის მოძღვრება ქადაგებს — „დაე განქორწინდნენ მცდარი და დაჯანრდეს კეშმარტი“ (წლებს). მოსამართლე (პასტორს). გუშორ რაიმეს თქმა; თქვენი უწინდესობა!

პასტორი (დგება). დიდი ინტერესით მოვისმინე ბატონო ბურჟოაზიისტის განხილვა და მაღალხელოვანი იმ სიტუაციისთვის, რომელიც მას სასულიერო კონსისტორიის მისამართის წარმოუქმანა. მაგრამ ეცლისთ მისქემდებს მუხამდე ვერ მივიჩნევთ, თუ იგი ქორწინების დარღვევას დალოცავს და არც კი შეეცდება მის აღდგენას. ამიტომ ამ მაღალი ტრიბუნლიდან მე მინდა გითხარათ: „შეიღონ ჩემში უფრო მოუცდემო თქვენს სულიერ მამას. გავვიზიზიოთ მიზეზები, რამაც გაიძულათ დაიარღვიეთ ღვთის ნაკურთხი კავშირი. ნუ შეგუშვით თქვენი ღვთის კედლები და მოსახსენებთ, აქ სასამართლო კი არ არის, არამედ აღსარებაა, ხოლო აღიარება არს სიეთვისი“ (წლებს).

რამეკოფი (დგება). ნებას მომიცეთ, თქვენი აღმატებულება?

თანხმობის ნიშნად მოსამართლე თავს უქნევს. ბატონებო! მე ბარონესას ადვოკატი ვარ და მინდა მოკლედ გავიხილო საქმის არსა. ბუნებრივია, არაფერს ვიტყვი იმ კიანტურ წერილებზე, რომლებიც უტყბულდ მდომარეობაში ჩაყენებენ ჩემს დასაცავ პირს. ამგვარად, ოც წლის წინათ აქ, მანოუერში, შემოხვედნენ ერთ-ერთი ახალგაზრდა ბარონი კარლ ფონ მიუნაუ ზეინი და ბარონესა იაკობინა ფონ უფენი. ბარონი მას წლის იყო, ბარონესა კი — მასზე უფროსი, ბარონი უნტერ-ოიგერი გახლდათ, ხოლო ბარონესა — ახალგაზრდა ლამაზი ქალიშვილი, ერთი სიტყვით, ფერი ფერისა და მაღალი ღმერთისა... მანოუერის ტაძარში დაიქრეს ჭკარი და მალე, მათონ მიკანტური წერილებების შედეგად, მე რომ დაგვირდით, არაფერს ვიტყვი-მეთქი, შევიძინათ ვაჟი — თეოფილი, ამხამდე მოსარჩელეა და მოსასხუბის საერთო თეოფილი, ჩვენი ახალგაზრდა კორნელი.

თეო (უკმაყოფილოდ). რა შუაშია „კორნელი“?

რამეკოფი. განვარტობ... უფერადო თუ არა ერთმანეთი შეუღლებდნენ? რასაკვირველია. მაგრამ მათი ცხოვრება შევიდეს და უშეფოთელად როდი მიდიოდა. მაგონ მიუნაუ ზეინის ახივებული ხასიათი, მისი მდევრებლად გავჯავდების და უსწრო ფანტაზიების მიმართ ხელს უშლიდა ცოლ-ქმრულ ბედინებას. სასამართლოს სურალებსა მანოუერის იმ ფაქტს, რომ ბარონის ფანტაზიები სწორად მამონ შლიდა ფრთას, როცა მას ოჯახის გარეთ უჩნდებოდა ინტერესი, როგორც კი გუწინდებოდა მსგავსი ფაქტებსა, იქვე იწყებოდა ვეფხვებდ წინდროს, უმზარებელ ფერსა და ა. შ. ბატონებო! ყველა ქმარი, როცა იგი ერთი კვირის შემეხედ ბრუნდება ხასიათი, იმის მიხედვით, რომელ დამატებულ ტყუილს უთარსებს ცოლს, უკლდ შემეხვევაში, იმის მანც არ ეტყვის, მივარებუ ვიყავიო და მარც ჩემი თვინიერი, უშუიო დაცვის პირი ცილიობდა თვალს დაეხუბა ამ მძებელ-ოჯახური კერის სიბოროს შენარჩუნების მიხედვით იგი უშუიო იკლავდა აღმუშლებს. მაგრამ უკანასკნელ წელს, როდესაც ბატონი მიუნაუ ზეინი გადაეყარა მეფოთიას ქალიშვილს, ვინმე მარტას, მისმა უცნაურობებმა მოკლეს ზეინის მიაღწია. მან დაიწყო ვერსკვლავებითი მოკლურობა, სოკრატესთან საუბარი, შესატორან მიმოქრობა გაბაბა. ამის ატანა ყველა ნორმალური ადამიანის მოთმინებას აღემატება! მობა, ბარონესაც მიატოვა სახლი აი. ეს გახლავთ მეოლი ამხავი! თქვენ უნდა გადასწვიტოთ, მოსამართლენო, ვინ არის დამნაშავე პიშვის წინადაკავშირის დარღვევაში თქვენი, ბარონი მიუნაუ ზეინი, აი, რა უნდა გითხარათ ბარონესას დავალებით: „იკლდ, მზავ ვარ ყოველთაე გასატოლი გუნს მობი, მონანდენ, დაწყნარდ და კლავ ჩაკეთავ მეტრდში“ (ქმაყოფილი წლებს).

მოსამართლე. ვედლობით, ბატონო რამეკოფი გთხოვთ, ბატონო ბარონი.

მიუნაუ ზეინი (წამობტება). ბატონებო! ღრმად შემებრა ბა-

ტონი რამკოპის გამოსვლამ, განსაკუთრებით მისმა უკანსწეულმა წინადადებამ, მაგრამ იძულებული ვარ უარი ვთქვა მასზე, რაზეთუ მისი ნათქვამი სინამდვილის სრულად არ შეეფერება. ჩვენი ქორწინება, რა უსწარადადც არ უნდა გეგებნით თქვენ, ჩვენს დაბადებამდე დიდი ხნით ადრე გადაწყვეტილია. მიუნსაუტენების გვარი, თურმე, დიდი ხანია ოცნებობდა ფონ დუტენთან დამოკრებებზე, ამიტომ, როცა დუტენებს გოგონა გასჩინდა, მე ჩემი მზრთი, თურმე უკვე არა მარტო გრძობ, მის ქმრად დაბადებულად ვარ. აქვანში გავცაყენე ბიომანეთი. მე იგი მაინც არ მომწონებია და ეს ენის ამოდგმისთანავე გამოიმუყანებია. საწინააღრდეგო, უარი აჩვენე დამიძლე და როგორც ეს გავხედო სრულყოფიანი, ეკლესიის ვეფერეს თავი. ეკლესიის, მღვდლის შეტოვებზე, თანახმა ხარო, თუ არა შეიერთო იაპონია ფონ დუტენი, პატიოსნად უარი გავწუცხადე! მაგრამ იქვე მაინც დავგვრერეს ჭვარი. ჭვრის წერის შემდეგ საქორწინო მოგზაურობაში გავუტერეთ: მე — თურქეთში, ის — შვეიცარიაში. ახე ამგვარად, სამი წელი ვივლოვრეთ სიმამტრობით. შემდეგ უკვე, როცა გერმანიაში დავბრუნდით, სტუმრად გახლდით მიწვეული დანდგაფ პრანდერ-ბერგელთან მექლისზე, იქ საცქვიად გავიწვიე ესპანურ-ნიდაბაერტრის მომზობლაზე ახლადგზრდა ქალი. იქვე გავიწვიე ფუნატიტრში, დავიყოფი. რის შემდეგაც მან ნიდაბი მოიხიდა და რა დავიანებ, ჩემი საკუთარი ცლილი ამგვარად, თუკი ვინმეს ვუღალავო, პირველ რიგში საკუთარ თავს. ამ ამბის შემდეგ გადაწყვეტიე განქორწინება. მაგრამ აღმინდა, რომ ფუნტმინედ იყო. მე წესიერი ადამიანი ვარ და არ შემეძლო ქალის მიტოვება, ვინც დავაშვი სრულყოფიანი არ გახდებოდა. პოლკში დატოვსუდი, რამდენჯერმე ვიმოგზაურე დედამიწის ირგვლივ, სამ ომში მივიღე მონაწილეობა, თავში ვარ დაჭრილი. აღმბთ ამის გამო დასტავეს, რომ ოკახური მუდგრობა მისრუტება იქნებოდა ჩემთვის, მეც დახვრენდი სახლში, მამა დედ გავძელი ცოლ-შვილში და მეოთხე დღეს აფთაიქში გავვარდი სანაშლავის საკლდად. აქ კი სასწაული მოხდა მე შემხვდა მართა ყველაზე სოცარო, ყველაზე სუფთა, ყველაზე მიყვნილი... ღმერთო ჩემო, რა მალაპარაკებს, ხომ ყველა ოცნება მართაის! ცხოვრებას არა მიეცა შემეფარება პირველად და უკანსწეულად. ბედნიერი ვარ! იმედი მაქვს, პატივცემული სასამართლო უკვალვების გამოიგებს და ჩემთან ერთად გაიხარებს... (ყდება).

მოსამართლე. გმადლობთ. (ყველას.) ამგვარად, ბატონებო, როვეც მხარეც გვიამბო უკვალვოვ. რაც ამ საქმეს შეეხება. შეითხოვთ ხომ არა აქვთ ერთმანეთთან? შერიგების იმედი არ არის?

მიუნსაუტენი. სამწუხაროდ...
ბარონესა. საბედნიეროდ!
მოსამართლე. ბატონებო, ოკახური დრამის მესამე მონაწილე გვესრუტება აქ... თუოფილ ფონ მიუნსაუტენი, ხომ არ გინდათ გამოხიდედეთ?

თეო. დიან, ბატონო მოსამართლე.
ბარონესა (შეუღოს). თუო, თავი შევიყავე... გვედარებო!
თეო. ნუ დღედა, დედა... (ადგება.) პატივცემული სასამართლოც! საშინაოო წელის თანახმად, მოკლედ ვეტყვი: ჩემი აზრი განიტრეტებო? ინებეთ, (ამოიღებს დამბაისს და მიუნსაუტენს დაუმიხნებს, ყველა შემინებელი წამობრტება. გაბოს-ფუნს ჩაახტას, გაბოსის შირალა ტყავანი) ნუ დღედათ, ბატონებო, ტყვიით არ დამიტენია, ზოხლით და სიმწარით დატენინე... (ყდება.)

მიუნსაუტენი. ღმერთო ჩემო, რა სისაძაღლე!
ბუ რგო მისტრი (წამობრტება). ბატონებო, დამშვიდდით... ბატონო მოსამართლე. ჩემი აზრით, არ ღირს ვენებების გავლევება... თუ ამ პატივცემულმა პირებმა ოცი წლის მანძილზე ვერ შეძლეს შერიგება, სისულელია. ვიფიქრობ, რომ ახლა მოაზრებებენ ამას... თქვენ როგორ გგონიათ, თქვენი უწიმიდობაც?

პასტორი. რა თქმა უნდა.
მოსამართლე. კეთილი ამგვარად... ბატონო ბარონო, ქალ-

ბატონო ბარონესა, ვაზოხე მომიახლოდეთ განქორწინების ბარათს.

მიუნსაუტენი და **ბარონესა** მიდიან მოსამართლესთან, გამოართმევენ ბარათებს, ცოტხულებენ.
მიუნსაუტენი. მუე კარლ ფონდირის იგრონიმუს ფონ მიუნსაუტენს, საღ გონებაზე მყოფი, ჩემი ნებით ვარდევ საქორწინო კავშირს იაპონიის ფონ მიუნსაუტენთან და თავი ვსულდება ვანიტებ!

ბარონესა. „მე, იაპონია ფონ მიუნსაუტენი, ქალშვილობაში ფონ დუტენი, საღ გონებაზე მყოფი, ჩემი ნებით ვარდევ საქორწინო კავშირს ბარონ კარლ ფონ მიუნსაუტენთან და თავი ვსულდება ვანიტებ!“

მოსამართლე. ხელი მაწირეთ ამ ბარათებს... თარიღც დაუსვით. ახლა გაცვადეთ. (მიუნსაუტენი და ბარონესა მოაწერენ ხელს და ბარათებს გაცდიან.) ბატონო პასტორო, ვაზოხე ახასრულით წმიდა კავშირის ადარდვეის წესი...
პასტორი. გულდამიმბებული ვიწევებ მოვალეობის აღსრულებას, მაგრამ რა გავწყობა, ასეთია პასტორის ბედო: იგი არა მარტო ნათლობას, არამედ დასრულდასაც ისწრება: ღმერთის სახელით აერთებს მოიხივარულე გულებს და ღმერთის სახელითვე ამორებს გრძობადაცლილთ... მაგრამ ეს მწარე წესი თუ დააღწიებს თქვენს სულს, იმის იგი თქვენი მოძავილი ბედნიერების საწინააღმდეგოა! მომიხილოდეთ! გვერდიგვერდ დადეთი! (მიუნსაუტენი და ბარონესა მივლენ.) მოითრე ბედები! (მოითრებენ და აძლევენ პასტორს) წმიდა სასულიერო კონსტორიის სახელით ვცხადებ, რომ ერთმანეთთან ადარდვრით გავცემინებთ! (ხელით გაითმვს ორგებს.)

რამკოპეტი შერხრდით, ბატონო პასტორო! არტულობა.
მოსამართლე. რაშია საქმე?
რამკოპეტი. (განქორწინების ბარათს აფრიალებს.) მამაკითო, ბატონო მოსამართლე, მამაკითო, პასტორი, მაგრამ უმეტესობა, მოსახლენი ახლავე მოხვებს, ვიდრე იმის შემდეგ, როცა დავგაწრენდებით, რომ ჩვენი სასამართლო სამარცხვინო ფრასად აქციეს!
მოსამართლე. ბატონო რამკოპე, დაუფიქრობთ სათქმელს!
რამკოპეტი. სამარცხვინო ფრასად! (მამა უწევს.) დიან! სამარცხვინო ფრასად! მზად ვარ უარესიც ვუწოდო... გულდასმინე წაიხილეთ, ბატონო მოსამართლე, ბარონ მიუნსაუტენის განქორწინების ბარათი.
მოსამართლე (გამოართმებს, ცოტხულობს). „მე, კარლ ფონდირის იგრონიმუს...“

რამკოპეტი. თარიღი! თარიღს დაბედეთ!
მოსამართლე. „1778 წელი, 22 მაისი!... რაო? (მიუნსაუტენს) შეგშლიათ.“

მიუნსაუტენი. რატომ? ზუსტი თარიღია.
რამკოპეტი. ასეთი თარიღი არ არსებობს!
მიუნსაუტენი. რას ბრძანებთ, რატომ თუ არ არსებობს... მე ნუ მეუბნებით მაგას.

ბუ რგო მისტრი. გუშინ თუ 21 მაისი იყო, დღეს რა რიცხვი უფოლდა!
მიუნსაუტენი. 22. ოღონდ ნუ აღედღებთ, ბატონებო, ახლავე აგზისნო უკვალვოვ... ეს ჩემი საშოკინია...
ბარონესა. (ისტერიულად.) მსგავსი, ვიცი!...

თეო. დუღელთო აქვე, ახლავე გიწვევთ, მამილი ორი ნაბიჯი...
მიუნსაუტენი. მოითმინეთ! გვიხსნით...
მოსამართლე. ამ რიცხვით დათარიღებულ სახუთს ძალა არა აქვს!

პასტორი (მიუნსაუტენს). წყუთლმეც უყავი (მეცდებს მოსიკრის) წყუთლმეც იყოს ყველა, ვინც კი მოგეკარება!
ბუ რგო მისტრი (გამწარბეული). მოითმინეთ, პასტორო... ბატონებო... ეს რა ჩაიდინეთ?

მიუნსაუტენი (ცდილობს დავაროს ყვიროს). ბატონებო! მათქმევენია რატომ არ გინდათ მოიხილნოთ?

მოსამართლე, სასამართლო შეურაცხყოფილია სხდომის დასრულად ვაძაბდები!
მუსიოსი უკრის ჰიმნს. ყველა ჩუმდება. აღშფოთებს მხოლოდ ხელებითა და მიმიკით გამოხატავენ.

მივთხე სურათი

ბარონის სასტუმრო ოთახი. კინებზე შემდგარი თომასი სურათებს წმენდს. მართა კლავინის ურსი და ერთი თითით უკრავს.

თომასი (სურათს). დიდი ადამიანი ბრძანდებით, ბარონო, მაგრამ მეტერი თქვენც ვეძებთ.

მართა (ხეშვლად დახუროს კლავინის სახურავს, საათს ახედვს). ეჭვსია უნდა! ღმერთო ჩემო, რას აკეთებენ ამდენ ხანს! პუტანელია ისევ ხუთი იყოს! (მდიდის საათთან და ისრებს უკან დაბრუნებს.)

თომასი (სურათს). მთელი არმიის დამარცხება შეგძლიათ, მეტერს კი ვერაფერს დაუღლებთ... ვერ მოერგა მას ვერც ყუმბარა, ვერც საფანტია... მისი მომრეგია თომასი და მეტერის ტილო... თომასმა რომ მეტერი არ გადააცალოს თქვენი გმირობის ამსახველ სურათებს, ვინ დაინახავს მათ შინ?

მართა (ჩემად ლოცულობს). ღმერთო დიდებულო, ჰქმენ ისე, რომ ყველგან ერთიად დასრულდეს! დაველოცე, ღმერთო!

თომასი. ან აი ეხს... (ჟოჯორის აივებს.) „ხამყაროს საკვრეტო შორისხედველი მილი“... უთომასოდ — ორი ჭუჭყიანი, ბუზების დასკინებული შუშა... ხოლო გარეცხავ თუ არა და გაპარალებს ბავრდის ნაჭრით, ისევ შორს საკვრეტო მილია... (ჟოჯორით ათვალიერებს ფეხრბლანს) ბრუნდებოან, ფრუ მართა.

მართა (შემიხედვს). მრავლობითში რატომ ამბობ?

თომასი. ბატონო ბარონი... ბატონი ბურგომისტრი... ბიჭები... მართა. ბიჭები? ვინ ბიჭები? ჰო, რა თქმა უნდა... სადაც ბარონია, ბიჭებიც და დაღუვც!

თომასი. გაჰყვირია... მართა. რა თქმა უნდა, იყვირებენ. ამა რა რას ყვირია, თომას?

თომასი. არ ვიცი. ჭერ არ მესმის, მხოლოდ ვხედავ... აღბათი, როგორც ყველგან, „დარტყმული ბარონი, დარტყმული ბარონი“!

მართა. როგორც ყველგან იღმერთო ჩემო, რატომ მაქვს ასეთი უდიდესი წინაგარძნა? ბურგომისტრი რას შერბენ?

თომასი. ბურგომისტრი რაღაცას ელაპარაკება და ხელებს იქნევს.

მართა. კარლი?

თომასი. ბატონი ბურგომისტრი მოდის, ბურგომისტრი იქნევს... არა, არა... ახლა ბატონი ბარონიც გაჩერდა და ხელებს იქნევს!

მართა (ყრუად). ესე იგი, რაღაც მოხდა.

თომასი. არა. ბატონი ბარონი დაეჩა მას და ჩვენთან მოჰყავს. ნუ დღეობ, ფრუ მართა, მაგრად ჰყავს გამოჭირილი... ვერ გაეცდეთა!

მართა. წავად, კახას გამოვიცვლი. კარლმა თუ მიკოთხოს, უთხარი, კახას იცვლის-თქო. (წინააღმდეგობის თვის ოთახში.) მიუხედავად და ბურგომისტრი ხმაურით შემოდიან.

ბურგომისტრი (გამოვიწყება). თავი დამანებეთ! ყოველგვარ მოთმინებას საწოდარი აქვს!

მიუნჰაუზენი. არა, მთმინებით! წარმოუდგენელია, ერთმა ჭკვიანმა კაცმა ვერ გაუფოს მეორე... (თომასს.) მართა სად არის?

თომასი. კახას იცვლის, ბატონო ბარონო.

მიუნჰაუზენი. იცვლის? რატომ? ...თვითონ ვფიქრობ, საქორწინო კახა ჩაეყვა. ეკლესიაში უნდა წაესულაყვიროს... ბურგომისტრი. ახლავე?..

მიუნჰაუზენი. ამა ვადამელო? რატომ? (ერთი შეხედვით)
ბურგომისტრი. განქორწინება და ქორწინება — მისი ბრძანებითა დასრულს!

მიუნჰაუზენი. რა თქმა უნდა! რა არის გადასაბედი... მერე, რა დღეა — 82!

ბურგომისტრი (საეკოდავად). დღის გულისხმავს, ბარონო, გამოიწიო... სუსტი გულის პატრონი ვარ... ვერ გადავტან ამ ახსნა-განმარტებას...

მიუნჰაუზენი. მართა ჭკვიანი ქალია, ყველაფერს გაიგებს.

ბურგომისტრი. ესე იგი, მე უღელლი ვარ, არ შემოძლია და ვარც მინდა მაგის გაგება... ღმერთო, როგორ უნდა უთხარო... მოფიქრეთ რაიმე, უთხარით, გადატანეს-თქო სასამართლოს სხდომა...

მიუნჰაუზენი. არა სიმართლეს ვეტყვით! ამ სახლში სიცოცხლე ჭერ არავის უთქვამს!

გამოდის მართა. მუქი მთსასხამი აქვს მოსხმული, ხელში საწველად სიციველი უჭირავს.

აი, მართა! (ბურგომისტრს). ხომ გითხარით, უცებ მიხვდება-მეთქი!

მართა (შევიხედვს). რასაკვირველია, კარლ... გამარჯობათ, ბატონო ბურგომისტრო.

ბურგომისტრი. გამარჯობათ, ფრუ მართა, როგორც ყოველთვის, დღესაც მომხიბვლელი ხართ... ძალიან გიბედობს მოსახსნა...

მიუნჰაუზენი (აწვევრბნებს). სისულელეა, სულ არ გიხდება, არც ეს სიციველი გიხდება. დაქვე, დაწინარდ. მოდი, გავიყვარე შემიწილი მდგომარებაში.

მართა. კეთილი. თმას, მანამდე უბრალოდ ცხენები მომხმალდნ!

მიუნჰაუზენი. მოიმიხენ, თომას! ჭერ მე მომხმინეთ!

ბურგომისტრი (მართას). თქვენ რამე უცდით, რაც მოხდა, რა თქმა უნდა, მაგრამ ვხელები, რომ განქორწინებას ხელი არ მოაწერეს.

ბურგომისტრი. საქმეც ეგ არის, რომ მოაწერეს! ყველაფერი ჩინებულად აეწერა, ბარონი ძალიან თავდაპირველად იქცეოდა, ასეთი იგი მე არასდროს არ მინახავს... არც უხეშობდა, არც პატივს იხრებდა, მაგრამ უცებ ეს უნერო გამოჩანია: 32 მისი! (მიუნჰაუზენს) მითხარით ერთი, დასწავალის ენება, საიდან მოფიქრეთ!

მიუნჰაუზენი. სწორედ მაგის ახსნას ვცდილობ ამდენი ხანია.

მართა. ოცდაათიმეტი? ეგ არ ვიცდობ.

მიუნჰაუზენი. სწორია სურბაროს გიშვადებით!

ბურგომისტრი. გული ნუ გწუხდება, კიდევ მოუწადეთ!

მიუნჰაუზენი. ბოლოს და ბოლოს, დამიხედეთ უფრო! მართა, თომასს... ბურგომისტრო! ახალი დღე აღმოვაჩინეთ! ეს ერთ-ერთი უდიდესი აღმოჩენაა. შესაძლია, ყველაზე უფრო... ამ აღმოჩენას ჩამდენი წლის ფიჭვი და დაქვირება შევაღიო... სახალხოდ მივაგვი — 32!

ბურგომისტრი (დაცინებით). ეგ მოვისმინე. მითხარით, სად მიავლით?

მიუნჰაუზენი. რამდენი დღეა წელიწადში?

ბურგომისტრი. არ ვიცი, და საერთოდ, ვინ იძლევა შეითხევა, მე თუ თქვენი?

მიუნჰაუზენი. კეთილი შეითხევაზეც მე დავცავ და პასუხსა მეთუ მიავცე, თქვენი ეს უყრადღებო მისმინეთ... რამდენი დღეა წელიწადში?.. 365... 365... რას ხედავ? არა, ზუსტად არა... წელიწადში 365 დღე და 6 საათია, ამ საათებს უმეტებეს ერამინებს და ყოველი მეორე წელი ნაიანი გამოდის... მოდა მეც ჩავუფიქრე: მართლა 365 დღე და 6 საათია-მეთქი წელიწადში? აღმოჩნდა, რომ არა! ნორმალური წელიწადი შეიცავს 365 დღეს, 6 საათსა და კიდევ სამ წამს... ამას ყველა ასტრონომი ამოიხსნებდა, ისეთი ნაკლებავტრონომიკულიც არა, როგორც მე ვარ. საკუარისია, ავტორნომი ვარცკლავთში და ქრონომეტრით დაკვირვებულ დღეაშიწის ბურგონას, ეს ბევრჯერ გამოიყენებია, მართა დამეწოდებია ამგვარად, ხშირ გაუთვალისწინებელი წამი ვაკვს, წლებს მანძილზე წამები წუთებად იქცევა, სასურუნების მანძილზე — საათებად მოჰყვება, ჩემო ძვირფასებო, ჩვენი ქალაქის არსებობის მანძილზე ზედმეტი

ისევ შემოდის თომასი.
 თეო (თომასს). ისევ ფრენენ?
 თომასი. ბატონო პასტორი
 ბარონესა. მადლობა დიქონსს...
 თომასი გადის.

დადუ თოფი, ღორემ სტუმარს შეაშინებ.
 თეო. არაფერია. მაგ შელასთან საუბრის დროს იქნებ გამომაღ-
 კეს კეთებ.

რამკოპუი. გვეყოფათ, თოი ძლივს დავითანხმეთ, რომ ჩამო-
 სულიყო.

ბარონესა. თეო, გვედებო, წაიდ აქედან... ფრიალ მნიშვნე-
 ლოვანი საუბრო გვექნება პასტორთან... მამის სხოცნის
 ხათრით, გახვო...

თეო უხალისოდ გადის. შემოდის პასტორი.

გონოვო, ბატონო პასტორო. ძალიან გამაზარეთ!
 პასტორი. (ოღნავ შერალად). მადლობას მოგახსენებთ, ბარო-
 ნესა, მეც მიზარული ვარ, რომ ყველა ვეწევი ამ სახლს.

რამკოპუი. დამბრძანდით, გონოვო...
 პასტორი წყდება.

როგორ იმგზავრეთ?
 პასტორი. ცუდად. პანიკრიდან მოყოლებული, აქამდე, მთე-
 ლი გზა უშლილია.

რამკოპუი. დაბ. ბარონის ვარდაცვალების მერე კოკისპირე-
 ლად წვიმს...

პასტორი. ვერავითარ კავშირს ვერ ვხედავ ამ ორ მოვლენას
 შორის...

ბარონესა. ცხადია... (რამკოპუს, მკაცრად). სისულელეს თავი
 დაანებებ, ბატონო?

რამკოპუი. ისეთს რას ვამბო? ყველა ამის ლაპარაკობს, რაც
 ბარონი გაგვეცალა. პავაე შეიცვალა!

პასტორი. სულელური ცრურწმენა!

ბარონესა. ისებნით გეთანხმებით, პასტორო. ბატონმა რამ-
 კოპუსმა იხურა და, როგორც უფლებდის, — უნებართვად...
 და საერთოდ, არ მინდა, საუბრის დასაწყისშივე დავიმა-
 ბოთ... თქვენ შე წერაილვ გამოემხარეთ, ჩამობრძან-
 დით... ეს უნებ ურთიერთგაგების ნიშანია...

პასტორი. თავაზიანობის!

ბარონესა. რაც გენებათ, ის უწოდეთ... მაგრამ ხომ ჩამოხვე-
 დით. მოხუცდავად იმისა, რომ დატვირთული ხართ, ამასთანა-
 ვავე, არ ხართ კეთილად განწყობილი მიუწაუზუნის პი-
 როვნების მიმართ, მანინე ჩამოვლებით... მე ახლა იმას არ
 მოვეცდები, რა რთული ურთიერთობა მქონდა მწარანა. მაგ-
 არ დრო გადის, პასტორო, და ყველა წყენა და ახიჩრება
 დაიწყებებს ეძლევა. რჩება ნათელი სხოცნა და თანამოქა-
 ლეკთა ხართო სივარული, რომელსაც ვერ უსაყოფთ.

პასტორი. არც უარყოფთ და არც მომბრეთ ვერ უსაყოფთ.
 რამკოპუი. რატომ?

ბარონესა. დაბ. არ ემზარბოთ! მარტო თქვენ კი არა, სასუ-
 ლიერო კონსისტორიის უმზარავლესობა დღესაც ბარონის
 წინააღმდეგია. ვნახით ერთი, ვინ რას იტებს ამ საქმედან?
 ბარონის დიდება განურჩეველად იზრდება, ეკლესია კი სა-
 კუთარი თავის საზარაოდ ეწინააღმდეგება მას. გონიერუ-
 ლთა? იქნებ უფრო სწორი აღმონივდეს, გამოიხილებო გულ-
 მოწყალება და მოხსნათ ფარული შერყენება?

პასტორი. ეგ შეუძლებელია!

რამკოპუი. რატომ!

ბარონესა. (გალიწინაველად). მენიბის, მაგ იდიოტურ შეიბი-
 ვებს შეეშვით!

პასტორი. არაფერია. შეეცადებთ ყველა „რატომს“ ერთად
 უფასუხო. ეკლესია მრავალი მიზეზის გამო ვერ შეცვლის
 დამოკიდებულებას ბარონის მიმართ. ჭრბ, ერთი, მან თვით-
 მკველიობით უღიდესი ცოდაა ჩაიხინა.

რამკოპუი. არ არის მართალი. ბარონი შემთხვევის მსხვერპ-
 ლია. დამბანას სწემდდა... ჭარისკაცი საბრძოლო საუფშა-
 გოზე დაიღუსა!

პასტორი. ასე ყველა თვითმკვლელების გამაზრებლად შეიძლება
 ტყვიით მკვდარი — იარაღს ვერ ფლობდა, დამხრჩვალმა —
 ცუდად იცოდა ცურვა. მაგრამ მთავარია ეს არ გახდათ...

ეკლესია კემზარებდალ ვერ მოიჩინეს ბარონის გარდაცვა-
 ლისთვის. ისინი ფანტაზიისა და თავის თავზე უსაზღვროდ
 აღიბე წარმოადგენის შედეგია. უზარალო მოკვდავი ეგრადერს
 ამის მსგავსს ვერ ჩაიდნის. ესე იგი, ბარონი ამ ტრაბახა
 და მატყურაა, ან... წმიდან?

რამკოპუი. რატომაც არა?

პასტორი (პროსინანვლ). კმარა! დამალა თქვენმა შეიბივებმა!
 ბარონესა. ამერტა სწორი შეიბივება მოგვალა... არა, ღმერთი-
 მა დადივართ, მეც იმას კი არ ვამტკიცებ, ბარონი წმიდანი
 იყო-მოყო. ჩემი მზრადი კანდიერება იქნებოდა საკუთარ
 ქმარზე ამის თქმა... მაგრამ, დამეთანხმეთ, რომ რაღაც შე-
 ვუნებრივი ძალი იმ კაცს მქონდა. სხვაგვარად რითი ავს-
 ნის. ყველაფერში რომ უმართლებდა? ასეთი უწიკეთი ბე-
 დის წყალობა ხაიდან იყო?

პასტორი. ეშმაკებან, თუ ძალიან გსურთ!

ბარონესა. ნუ აქჩქარდებით დასკვნების გამოკანონი (წიგნის
 თაროებზედა გემათობა.) იგი, პასტორო, მე და მტრის
 ნაბა გულდაგულ განვიხილეთ ვანსკენებული ბარონის ლი-
 ტერატურული მემკვიდრეობა. და აი, წარმოადგინეთ, უნებ
 ამ ბიბლიას წაყაყუდეთ... (პასტორს უწვიდს სქელტანთან
 წიგნს.)

პასტორი. რა არის შიგ?

ბარონესა. ნახეთ... შიგნით კუთხეში წარწერაა ივრითის
 ენაზე... დაბ... დაბ... ნუ შეძწწუნდებით: „ვიტრფას კარლს
 მისი მოსყავარულე“.

პასტორი (შემაჩვენებულად წიგნს მოსივრის). ვანვლ ჩემვანი
 მტრებლობაა. გაუგონარი მტრებლობაა!
 ბარონესა. შესაძლოა... თუმცა წიგნად მათეს ხელწერა საქმიად
 გარკვევით იკითხება.

პასტორი. შემამჩვენებელი სიყაღება!

ბარონესა (ამშვიდებს). ალბათ... მაგრამ რა ვქნათ? მოვალენი
 ვართ ასეთი რელიქვია ექსპერტისა გაღაცვით. კარგად
 მოგვხსენებთ, სასულიერო კონსისტორიაში რამდენიმე მოწი-
 ნადმდეგ გვაყო... საქმეს უმაღლეს საეკლესიო საბჭოს გა-
 დასკვნენ... დაიწყება გაუთავებელი კამათი...

რამკოპუი. და კაცმა არ იცის, რითი დამოხრება...
 ბარონესა. სწორად! წარმოადგინეთ: გამარჯვებს თქვენმა
 მოწინააღმდეგეებმა, რა გთავა? ბარონს წმიდანად შეგაცხა-
 ვენ. მის არაკეთილმოხურნეთ კი განდევნიან... გაიგეთ,
 ძვირფასო პასტორ, საქმე თქვენს სასულიერო კითვრის
 ძებნა ჩვენ უზომოდ ვეუვაზარბო, პატავს გვეყო... და
 სულ არ ვინდა, რომ ბარონმა კვლავ დაგვიყოთ თქვენ...

რამკოპუი. კანკელიდან!

პასტორი (სასწორად). ღმერთო ჩემო!... რა დავაშავე,
 რა გინდოთ ჩემვან?

ბარონესა. გულმოწყალება! ცოტადინი გულმოწყალება...
 დღეს იწუბა ზომი, ასობით სტუმარი გვეწვევა... ერთობ
 სასიამოვნო იქნებოდეს, რომ პასტორ ფრანკ მუსს სახეში
 ლიტურგიაში მონაწილეობა მიეღო, ძეგლის გახსნაზე საქა-
 ვება წარმოეთქვა...

პასტორი. ეს არ მოხდება... ვერ შევძლებ... შხად არა ვარ!

რამკოპუი. შემძლია ჩემი კონსტეტი მოვოვარაო...

პასტორი (ბრახან). როგორმე უთქვენდგეს მოვასებრებ!

ბარონესა. რა თქმა უნდა... (რამკოპუს). რა უტყობბაა!
 პასტორს). დარწმუნებულად ვარ, სათქმელს მოძებნით... ეს
 ნიბოლი კი თქვენთვის გვირქებება. პირადად! როგორც საკი-
 რად მოიჩინეთ, ისე მოქციეთ...

რამკოპუი (კიდევ ერთ წიგნს აძლევს). ამასთანავე, ინებეთ
 ბარონის თავდადასავალთა სრული კრებულ.

პასტორი. გმადლობთ, არ მჭირდება...

რამკოპუი. რატომ? შესანიშნავი გამოცემაა, ჩინებული გრა-
 ვიურები!

პასტორი. გმადლობთ. უკვე შევიძინე...

ბარონესა. მოდა, კეთილი... ახლა გთხოვთ, ჩვენთან ერთად
 ისაიდლოთ! ჩანი გვირდებოთ... (პასტორი, ბარონესა, რამკოპუი
 კარსკენ მიდენ.) ღმერთო, როგორ გახებარდება თვის,
 ყოველივე რომ მოგვარდა...
 იცი, თქვენი მოკლა უნდოდა!

პასტორი (ნაღვლიანად). დახანანია, რომ ვერ მოასწრო...
 ყველა ვაღის კედლის საათი რყავს. მარცხენა მხრიდან
 სწრაფად შემოდის ბარონ მიუნაუზენი. იგი ძალზე გა-
 მოცივდა — უღელავი მოპარსული აქვს; მარჯვი აღარ
 ახრავს. მექ სამგზავრო კოსტუმსა და ფართოფარფლიან
 შლამპია გამოწყობილი. მიმოხედვას და თავის ქანდაკებას
 შეამჩნევს, დიდხანს ათვალიერებს, წყაღს მოუშვებს, ხელ-
 პირს დაიბანს.

შემოდის თომასი, შემოაქვს სავსე ლანგარი.
 თომასი (გაბარებულად). გამარჯობა, ბატონო ბარონო!
 მიუნაუზენი (ხუტვით დგას). თომას, ხომ ვიხსენებ, ეგრე
 აღარ დამიხსნო-მეთქი მიღერი, ბატონი მიღერი!
 თომასი. დაბ, დაბ... გამარჯობათ, ბატონო მიღერი... ბატონო
 ბარონო!

მიუნაუზენი (გაუღიმიან და მისკენ გაემართება). გამარჯო-
 ბა, თომას, გამარჯობა, ჩემო კარგო!

თომასი. ნება მომეცით, დავდგა.
 მიუნაუზენი. რა თქმა უნდა!

თომასი ლანგარს დებს. ერთმანეთს ეხვევიან.
 თომასი. შე კი გელოდით... ვიცოდი... როდის-როდის და თა-
 ვის გარდაცვალების დღეზე აუცილებლად ჩამოხვიდოდით.
 მიუნაუზენი. რასაკვირველია ზუსტად ვფიქრობა.
 თომასი. როგორ ხართ? ფრუა მართა როგორ არის?
 მიუნაუზენი. კარგად, მშვიდად... როგორც უნდა იყოს,
 ისეა!

თომასი. გავიგე, ბიჭი შეგვიჩინათ.
 მიუნაუზენი. ჰო... ორი წელია უკვე
 თომასი. დარბიბ?

მიუნაუზენი. დადის...
 თომასი. ტიტკიტებს?
 მიუნაუზენი. დუმს.

თომასი. კვიანო ყოფილა, შორს წავა...
 მიუნაუზენი. შეც ახე მგონია... (სასადილოსკენ გაიხედვს.
 სმენი ისმის.) სტუმრები არაინ?

თომასი. პასტორი ჩამოვიდა.
 მიუნაუზენი. ვასაგებია. თომას, მეცი პატივი, ჩემად უბე
 იაკობინს.

თომასი. როგორც ყოველთვის, ის მოვახსენო?
 მიუნაუზენი. ჰო... მიღერი! ბატონი ბატონო გელოდები...
 თომასი. მემსის. (ვადის და მალე ბრუნდება ბარონესსთან
 ერთად.)

ბარონესა (შეშინებული იყურება უკან). კარლი! ღმერთო ჩემო,
 რა უფნური საქციელია, დღისით, მზისითი ხომ შეიძლება
 დავიხანონ!

მიუნაუზენი. სასიშო არაფერია — იფიქრებენ მოჩვენე-
 ბაა... სასწრაფო საქმე მაქვს შენთან და ჩამოვსტოვან.

ბარონესა. დღეს? გაგიდით დღეს წლისთავი, ქვეყნის საქმე
 ვკავებს, საღამოს შენი ძეგლის გახსნა!

მიუნაუზენი. ვიცი, წავივით... მანამდე უნდა განხიოთ
 ოთხ საათზე ქალაქკართი ქალაში გელოდებით.

ბარონესა. კარლი, იქნებ გადავდლოთ?.. (უცებ გაჩემდა!) რატომ
 ჩამოხვედი? ზეითი გინდა ჩავვიშლო? ეგ რა პატიონებია!
 რომ დამპირდა.

მიუნაუზენი (მტკიცედ). უნდა მოვალაპარაოთ!
 თომასი. დედა, ვის ელაპარაკებ?

ბარონესა. დამაბლდი გვედრებო! შენი დანახვა მოკლავს!
 მიუნაუზენი ქანდაკებას ეფიქრება. შემოდის თეო.

თეო. (ბარონესას). ვის ელაპარაკებ?
 ბარონესა (თომასზე). ვერ ხედავ? გაიჭიქი, თომას, ბატონი
 პასტორი მშვიტია! სასადილოში ვაღ.

თომასი. მემსის, ქალბატონო! (ათლებს ლანგარს, თეო აჩერებს)
 თეო. თომას, ჩემო კარგო... სულ მინდა გითხი... ოღონდ სიმა-
 რილედ მიიხარო. იქნებ იხებე ბუხარში ჰქონდა დანაშაული?
 თომასი. არა, ბატონო ბარონო.

თეო. ისე, უპრაოდოდ ისრად და ცვიოდენ?
 თომასი. დაბ.

თეო. მერე შეწევარს გადავადებდა და ფრენდებდა...
 (ჩელი დასტავა შეწევარ იხეს და ააღო. იხე მოხარული იყვნენ.)
 ვარაღ! ასე?!

თომასი. მისე არა...
 თეო (გამწიხვებულად). ღმერთო ჩემო, მე რატომ არ გამოიბდის,
 რატომ? (გარბის).

მიუნაუზენი საფარად გამოდის.
 მიუნაუზენი (თეოს გახედვს). ცოლია ბიჭი, ნამდვილად
 გააფრებ... (აიღო იხე, ჩაიჭიქრა, ფანჯარასთან მივიდა,
 მოემზადა გადავადებდა!)

თომასი (სტედიანად). არ ღიბს, ბატონო ბარონო!
 მიუნაუზენი (მობრუნდება). ეგრე გგონია?.. თუმცა სწორი
 ხარ... (იხეს ძირს დააგდებს და სწრაფად გავა.)

თომასმა თვალთი გააკილა, აიღო იხე, სულა შეუბერა,
 ლინგარზე დაღო და სახეშიმოდ გასწია სასადილოსკენ.

მეოქმედი სურათი

ქალაქის ვარუდუნის ქალა, ერთ-ერთ ხეზე ფეხდებდა-
 ლია შემოწმებდა და იმალბდა.
 შემოდის მიუნაუზენი. ირველივ იუტრება სიღრმეში.
 ვიღაცას შეამჩნევს და დაიფიქრებს.

მიუნაუზენი. ზე-ზეი!
 ფეხდებდა (იმერებს). ზე-ზეი!
 მიუნაუზენი (უძახის). ბატონო ბურგომისტრო!

ფეხდებდა (იმერებს). ბატონო ბურგომისტრო!
 მიუნაუზენი (თავს ასწევს და დაინახავს). შენ რა, გაგივლი?
 ფეხდებდა (შეშინებულად დუმს).

შენ გეუბნები... ვინ ხარ?
 ფეხდებდა (თვითონ ვინ ხარ?
 მიუნაუზენი. მებაღე მიღერი.

ფეხდებდა (ეღვი). განხახას შენი თავი... შევშინდი, სტუმარი
 მეგონე. აქ რას აკეთებ?
 მიუნაუზენი. ვცირრობ.

ფეხდებდა (ეღვი). აქრამაღლია. ეს მისი უდიდებულესობა
 შეგარდებს სახადირო ადგილია.

მიუნაუზენი. იმას აჭაგრებ?
 ფეხდებდა (ეღვი). რა სიქვი? (ლირსებოთ.) შე ექო ვარ,
 მიუნაუზენი. გასაგებია... უელი ჩაგწივდეს, არ გეშინია?

ფეხდებდა (ეღვი). გაუძღვლებ. ვაჭრთილია... მაშაუაჩემი ღან-
 გრამუ შესწესისთან ექოდ მსახურობდა?
 მიუნაუზენი. ა? მემკვიდრეობითი ხელობაა? უყურე ერთი!

სწრაფად შემოდის ბურგომისტრი და გახარებული მიგარ-
 დება მიუნაუზენს.

ბურგომისტრი. კარლი, ჩემო ძვირფასო!
 ფეხდებდა (იმერებს). კარლი! ჩემო ძვირფასო!
 ბურგომისტრი (ფეხდებდას). გასწი აქედან! ხომ გიბრანე
 ექო საღამოს ხუთი საათის მერე იყოს-მეთქი... სხვებსაც
 გადაეცი ბრძანება!

ფეხდებდა (ეღვი). არის! (ვადის).
 ბურგომისტრი. შეიშვება კაცი! იმდენი დავიდარაბა ჰერ-
 ციკოს ნადირობასთან დაეკვირვებო. მის აღმატებულებას

ექო უყვარს, ვიუდება აპხინდას სუნზე... საიდან მოვუტონო
 აპხინდას სუნე?!.. არუხილდნ სამი შესწინიშავი ტახი ჩამო-
 უყვანეს! არა, მისი უდიდებულესობა დათვის მოკლავს
 იცნებოთ... კარლი, სად პოულობით დათვებს.

მიუნაუზენი. აღარ მასხოს. აღმათ, ტყეში.
 ბურგომისტრი. საღდა ნახავ, დიდი ხანია გადაშენდნ...
 (ამითობებს.) მანოვერის ზომოპარკში მომიწივს ჩახსება...

რა გენა ახლა, ღმერთო ყველა კარგად ამყოფოს... მართლა
 ძალიან გაჩხრავდა თქვენი ნახვა!

მიუნაუზენი. მეც! მაგრამ, თუ არ გაგიჭირდებათ, მიღერი
 დამაძიებო!

ბურგომისტრი. ერთი, თქვენც... ჩემთვის ბარონი მიუნაუ-
 ზენი ხარ.

მიუნაუზენი. მაშინ დაუბატო: „გარდაცვლილი“ ან „გან-
სვენებელი“, როგორც ეგნებო!

ბურგომისტრი. არა, მიღერი მირჩევნია! პო, ეს რა უცნა-
ური გვარი არჩიო?

მიუნაუზენი. ჩვეულებრივი. გერმანიაში მიღერად უოცნა,
გიგევა, სულ რომ არ იყო.

ბურგომისტრი. ხუმრობთ, როგორც ყოველთვის?

მიუნაუზენი. დიდი ხანია თავი დავანებე. ექიმებმა ამიკ-
მაღეს...

ბურგომისტრი. როდის იყო ექიმებთან დადილით?

მიუნაუზენი. გარდაცვალების შემდეგ. სიცოცხლეში მაგის
დრო სად მიჩნდა, მაგრამ ახლა... პადავრა აღმოჩინეს,
ზემო და ქვემო სახსუნთქი გზების კატარი, შავი. თქვენ არ
გაწუხებთ შავი?

ბურგომისტრი. მაღლიბა ღმერთს, არა.

მიუნაუზენი. დამირათი! თანამდროს ადამიანს უნდა
აწუხებდეს შავი... დიდებულნი თემა საუბრისთვის!

ბურგომისტრი. დავიმართებ ახლა კი დალევა მინდა ძალი-
ან... შეხება ადენიზით... აქ სადაც ხის ძირში წყარო
უნდა იყოს... (ტყუბს...) აქივე ქვეში (გამოიღებს გადამალულ
ჭიქებს, აესტებს) გირჩევთ! ნაღვლი ბურგუნდულია...

მიუნაუზენი. გამაღობი!
ორივე სავსე.

ბურგომისტრი. ეჰ, ჩემო მფრეხლო, როგორ მომხნატრეთ...
ან... ნაკლიბო... ეშმაკა დასწავლობს ჩვენი თავი, არ ვი-
ციო შეგობრების დაფახება. მაშინ ვიფახებო, როცა სამუ-
დამოდ ვარგავთ ხოლმე. მიიღით, თითოც დადილია!
(კიდევ აესტებს ჭიქებს.) სახლი როგორ ხართ? კარგად?

მიუნაუზენი. კარგად. მართა ბიუს მიზრდის, მე ვარდებს
ვაშენებ.

ბურგომისტრი. დიდებული ყვავილია!

მიუნაუზენი. შთავიანა — ხარლანინა... დღესდღეს ერთი
ტალღური ღიბის თითო, სოფლი თუ გავთვალსწინებთ
ქორწილებს, იუბილეებს, პრემიერების რიცხვს, კარგი
შემოსაღები მაქვს... იციო, საკუთარი დაქრძალვიდან ორი
ათასი ტალღური ავიღე...

ბურგომისტრი. რას ამბობთ?

მიუნაუზენი. ამა რა ეგვრანთ... აფსხვს, ჩემი სახლი არ
ვინახათ, ორი იმზედა, რომ იყო... ავიცი? რუსეთიდან
ჩამოვიტანეთ, „სავალიცხა“, ახლა ეს მოდაშია... ოთხი
ტილი შევას...

ბურგომისტრი. ღმერთო ჩემო, ვინ იფიქრებდა ამას, თუმცა
ძალიან სადაც კი გაცვიათ.

მიუნაუზენი. არ მინდა თვალში შევიჩხრო ვინმეს. დაიწ-
ყებენ, უბრალო მებაღეა და ბარონს უყვითლავ ცხოვრობ-
სო... რად მინდა... ამიტომაც ტილო ვაცია... სამაგიეროდ
შეგნით! (დაბოსისსი). ოქრომკეთი ნაქაჩე ბატონტია მო-
კიდეთ ზღო...

ბურგომისტრი. დიდებულთა ვარდების წყალობაა?

მიუნაუზენი. ვარდების... მაგრამ ეს არც იხი ილი საქ-
მე... პირველი ყვავილია, იმდენი ზღაფროთი უნდა... თა-
ვისი საიდუმლო მაქვს... ყველაფერი დამოკიდებულია იმა-
ზე, რამდენად სწორად რჩევს, ახლავ მოვარდებთ... ესე
იგი: ჩაყრი თესლს პატარ-პატარა ქოინებში, მოაწყვას კი
თავისი წიხი აქვს: პირველი კვირის მანძილზე სამტერ უნდა
მორწყოს. მეორე კვირას — ორჯერ, მესამე კვირას — ერთ-
ხელ ამის შემდეგ ვაფხვიერებს ნიადაგს...

ბურგომისტრი. სად (თავს უქნებს). დახე, დახე, (უცებ წამოიყვი-
რებს.) სად ვუყოფო დათვი, სად?!
მიუნაუზენი. მერე ვაღარავ ამ ნერგებს... მაგრამ... ძირე-
ულად იცნობს რწყვის სისტემას: პირველი კვირის მანძილ-
ზე წყალს ერთხელ ახსამ, მეორე კვირას — ორჯერ... მის-
მენ?

ბურგომისტრი. რახავირველია. ყურადღებად ვარ ქვეყლის
კიდევ ხომ არ დავკვლია!

მიუნაუზენი. სიამოვნებითი წყარო ხომ არ დავიხრათ?

ბურგომისტრი. დამრის მერტი მეორეს მოვძებნით... (დას-
ხანს, დალევს).

მიუნაუზენი. მესამე კვირას — სამტერ, შემდეგ ექვეყნო-
ნი გადაქვს, ახლა კი სულ აღარ უნდა წყაროდ ვაფხვიერებ
ერთი კვირის მანძილზე წყალი არ უნდა შეაწყოვს.

ბურგომისტრი. საშინებლბა! შავი და ღმერთი!

მიუნაუზენი. მაღლიბა ღმერთს!... ახლა შეაწყვ ვლანარა-
კოთ...

ქალბი გამონდებინა სახეიმიოდ გამოწყობი რამკოფი
და ბარონისა. რამკოფს ძვირფასი წითელი კაშხლი აც-
ვია, ბარონისას — გრძელ შავი კაბა, შლაპაზე ვულო აქვს
ჩამოფარებული.

ბურგომისტრი. მანკით, მიღერ, უნდა შეწყვიტოთ ეს
საიტრესო საუბარა. მაღლიბელი ექვეყნო, წერილს თუ
მომწერი მორწყვის სისტემასა და შავიზე.
(შეგებება მოსულებს.) ზედნიერი ვარ თქვენი ხილით,
ბატონო, როგორც ყოველთვის, შესანიშნავად გამოიყურე-
ბით: წითელი და შავი — რა დავეწყო! გემოვნება...
ეს კი ჩვენი ძვირფასი მიღერი გახდათ. ალბათ უკვე ნა-
ხეთ ერთმანეთი?

ბატონისა. დახე. ბატონო მიღერ, უღრობის გამო პირდაპირ
საქმეზე ვადავლივარ, რა გნებავთ?

ბურგომისტრი. პო, მართლა, რატომ ჩამოხვედით, კარლ?
მიუნაუზენი. იქნებ თითოც გადაგვეყრა, წყაროს წყალი?
რამკოპფი. ჩვენ გვეჩქარება!

მიუნაუზენი. კეთილი... საქმე გნებავთ? საქმე იყოს ამგა-
რად, ბატონო, იმტორე ჩამოვლი, რომ გაუწყობთ ერთი
მეგად არასასიამოვნო ამბავი... (ღიქვება.) რა კარგად გამო-
მივიდა, ჩინებული დასაწყისია პიესისთვის. ვინმეს უნდა
შეთავაზო?

ბატონისა (მკაცრად). კარლ, თუ შეიძლება, საქმეზე...
მიუნაუზენი. შევიდებო... ეს სულ თქვენი წყაროს წელს
ბრლია, ბურგომისტრო სმას გადავეწვიე... ამგვარად, ჩემო
ყოფლო ნათესავებო და მეგობრებო, როგორც თქვენივე
ცნობილია, ომბრევი შეთანხმების შედეგად, სამი წლის
წინაა, მე მივატყვე ამყვეყნობი ცხოვრება. ჩვენ გენდ-
მენუდა შევთანხმდით, რომ ერთმანეთს არავრთო არ
შევაწუხებდით. მე ბატონსად ვიცავდი ამ შეთანხმების
პირობას, მაშუბარაოდ, თქვენც ამას ვერ ცუტყოლი...

რამკოპფი. მაგრამ კარლ...

მიუნაუზენი (აწყვეტინებს). თავის მართლება მერე იყოს!
ვირე თქვენ ჩვენს ცოდვლს ვაგმს მარხავთ, ცდელიბოდი
ყურადღება არაფრისთვის არ მიმეჭია, მაგრამ მერე...

ბურგომისტრი. რაზე ლაპარაკობთ, არ მესმის!

მიუნაუზენი. ამაზე! (წიგნს იღებს.) „ბარონ მიუნაუზენის
ოსზულეობათა სრული კრებულო“

რამკოპფი. რას უწუნებთ? შესანიშნავი გამოცემა!

მიუნაუზენი. ჩემი თავდასახალი არ არის, ეს არ არის
ჩემი ცხოვრება, ასეთი გაპრაილებული, შეღამაზებული,
გამოშინებული!

რამკოპფი. არ გეთანხმებო! რედაქტორები ასე ასწორებენ
ხოლმე!

მიუნაუზენი (ყურს არ უღდებს). მაგასაც შევერიად-
ბობი მაგრამ ამ წიგნში ორჯერ მეტია აღწერილი, ვიდრე
სინამდვილეში თავს გადამხდებინა. როცა კვცაპენ, ეს არა-
ფერი, მაგრამ დამატება ძნელი ასატანია. რაღაც სულდღური
ექსპლიკატიო ბორნოვზე. სასწაული ომის ავტორალიბო...

რამკოპფი. შეიგნეთ, რომ თქვენ თქვენს თავს აღარ ცუტოვით.
თქვენ ხართ ლეგენდა, მითი ხალხი ახალ-ახალ გმირობას
გაწერთ.

მიუნაუზენი. ხალხი ასეთ იდიოტურ რამს არ მოიგონებს.
რამკოპფი. იციო, რა ვითრათ...

მიუნაუზენი. რა თქმა უნდა, ბატონო რამკოფ, თქვენ ხართ
ამის ავტორი და თქვენივე ძნელი მოსახსენია, მაგრამ უნდა
მომისმინოთ. ეს მართალია, მე ვუყავ ავტორალიბო, ოღონდ
სულაც არ მიბრძოლია ამორიგებეთან. მე მათთან ვმეგობ-
რობდი.

რამკოპფი. მე კი ვთვლი, რომ იბრძოდით!

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. სისულელეა ამაზე კამათი. ერთი სიტყვით, ეს წინეი უნდა მოიპასო ახლა, რაც შეეხება ძველს, რომლის აღმართვაც გადავიწყვეტით, მე არ მომწონს...

ბ ა რ კ ო მ ე ს ა (გაბრაზებული). პოლიში, რომ არ შევითანხმეთ! მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. ძალიანაც დადამაინო რაღაცას მაინც ვირჩევდით... სხვათა შორის, სულტურას კიდევ გაუძლებს ცაცო, მაგრამ მის ქვეშ ჩამწრებივებული ბარელიფები პირდაპირ გულის ამრევია. თუნდაც ის, დაწმინთ კათ ინგლისელს რომ ვსულვ ერთად...

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. კი მაგრამ, ძვირფასო, ინგლისთან ხომ იომეთ? მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. თქვენ კარგად იცით, რომ იმ ომში წვეთი სისხლი არ დაღვრილა.

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. მე ვამტკიცებ, რომ დაიღვარა! მოწმეებიც მყავს...

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. არაოღებს ასე რა გახმეცხებულვარ ბრძოლის დროს და არ მიუვირია — ინგლისელები ღორები არიან-მეთქი! ეს ხომ სასაზღრობაა მე ინგლისელები მიუვარს, შექს-პირთან ვებგობობდი... ერთი სიტყვით, მე გეკარძალავთ მაგ ძეგლის დაღვმას!

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. ყური მიგეთ, კარლ, სულ არ მსიაზმუნებს მსგავსი ღლაპარაკი. ალბათ, ჩვენ ყველამ დამწმუნებინ ვართ თქვენს წინაშე, ალბათ არის რაღაც უზუსტობანი, მაგრამ, მერწმუნეთ, ეს მხოლოდ თქვენი უზომო სევადურულია და პატრივისტების გამო მოგვივდა. რამეოთხე მართალია, თქვენი აღარ ცუდით თქვენს თავს. თქვენ ჩვენი სიმაჟე ხართ, თქვენს მაგალიტზე უჭრდით ჩვენი ახალგაზრდობის ამიტომ გვიწინა აღმართით ეს ძეგლი — შადრევანი. რა მოხდა მერე, თუ პატარ-პატარა უზუსტობაა დაწვეული... გაიხდა სფერს დაღვადგამთ, უფრო შესაფერისია.

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. არა!

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. ახლა გადაკეთების ვერც მოვასწრებთ. სტუმ-რების უკვე ჩამოვიდნენ... ხვალ შუ მაისია.

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. მით უფრო...

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. რამ გვაგამწრათ? რა აწუხებდით ძალივით ხართ?

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. დიახ, ვარ, ამდენის ტანა აღარ შემძლია (სევდიანად) მართამ მიზაკოვა.

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. როგორ? ავი სკვით, კარგად ვართ...

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. პირველ წელს ვყოველფერა კარგად იყო, მეორე წელსაც ძალიან კარგად ვიყავით. მესამე წელს კი გამშეცა...

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. ასეთ კარგ ცხოვრებას გაქცე?

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. სწორდაც! ოთხი ტელინა ის პირელი სან-ლის მართონი თავის ფუხით გვიდა ქუჩაში...

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. ეგ არაფერია... დაყოვლივით...

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. ცუდად იყნობს მართას. მის დასაბრუნებლად საყოთარი თავი უნდა დავიბრუნო.

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. რა ბრძანეთ?

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. გადაწყვიტეთ, მკვდრებით აღვადგი!

პ ა უ ზ ა.

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. თქვენ ამას არ იხანთ, კარლ!

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. ვიხამ! თუ თქვენ არ ძალიან გინდა იმ ძეგ-ლის დაღვმა, მირჩევნია მე თვითონ შევდეგე ყვარცხლებზეც.

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. ბარონ, თქვენ მკვდარი ხართ, დაგმარბეთ, საფლავ-იც გავეთ.

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. მისი გაუქმება მოგიწევთ...

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. ვუბრძანებ, ქალაქში არ შემოვიყვანა!

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. გიჩივლებთ!

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. პრაქტებს წააგებთ!

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. ვნახოთ!

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. ვნახოთ! მანამდე, კი, იძულებული ვიქნები დავიჭირო, როგორც სხვისი სახელის მომთხოვებელი. ბურ-გომისტრი მის ნებას არავის მისცემს, რომ ვიღაც მებადემ წინდა სახელები შებაღოს!

მ ი უ ნ ძ ა უ ზ ე ნ ი. (მუხუბარად). როგორ გამოცვლილხართ ამ ხნის მანძილზე, ბურგომისტრო!

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. სამუხარად, თქვენ რა შეცვლილხართ... (დაუძახებს) ფელდფებელი...

კულისებში გაიხმის ეჭო: ფელდფებელი!

ფელდფებელი! შემოიბის ფელდფებელი. დაიჭირეთ ეს ცაცო!

ფ ე ლ დ ფ ე ბ ე ლ ი. არის! (დაწმინს გამოქალგებს) გავაფრთხილეთ, აქ სივარნობა ავრძალვლია-მეთო. (მუხუბარად) მიუხედავად მიუხედავად და დაეკრძლება) ღმრთო ჩემო, ეს ხომ...

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. ვინ არის? ვინ?

ფ ე ლ დ ფ ე ბ ე ლ ი. ეს ხომ...

ბ უ რ გ ო მ ი ს ტ რ ი. ვინ არის-მეთოქი?

ფ ე ლ დ ფ ე ბ ე ლ ი. არ ვიცი!

კულისებში ეჭო იმეორებს, მის სიტყვებს. ბენელდება.

მ ი შ მ ი დ ე ს უ რ ა მ ი

მ ანოვერის სასამართლო. ცენტრში მაყურებლისკენ ზის მანოვერის მოხმართლუ. მარჯვნივ — რამკოპი, ოღნა წინ, მიწის სკამზე სხედან ბარონესა, თეო და ბურგომისტრი მარცხნივ მოუწმუნებენ ზის, თავზე ფელდფებელი ადგას.

თავიდან ეყუდა ფეხზე დგას და ისე ისმენს მიმის ბოლო აკორდებს, რომლებსაც მუსიკის ინტონაციზე ასრულებს. შემდეგ სხდებიან თავაივანად ადგილებზე.

მ ო ს ა მ ა რ ლ ე. გრძობდება სასამართლო პროცესი მებადელ მი-ლუტრის საქმის თაობაზე, ვიწყებთ მეორე დღის სხდომას, სიტყვა ენდებდა ბრალდების წარმომადგენელს. ვთხოვთ, ბა-ტრონი რამკოპი!

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. პატივებულო სასამართლო! თამამად შემძლია განცხადლო, რომ პროცესს, რომელიც ჩვენს ქალაქში მიმ-დინარეობს, მთელი ევროპა სურქიკაშვარული ადგილებს თვალუწრს. იმდენად დღვია განსვენებულ ბარონ მოუწმუნებ-ლის პოპულარობა, რომ ბუნებრივია, ბერნას თალიტომა მიონ-დომას მის დიდების შარავანდის მიკუთვნება. ერთ-ერთი მისი-განს ადგრ ზის ჩემს წინ დამწმუნების სკამზე ეს სუბიექტ-სარგებლობის იმით, რომ გარწმუნებდა მხით ცდობაო მაგს ბარონს, სიარულშიც ბაჟას მას, და დაუჩრებებია მოუწმუნებ-ნი ვარო. ამ გათქვრას იმდით ჰქვს, თავი ბარონად შემო-გვაუბუროს. ჭრ კიდევ გუზონ გაგავსებთ მის ახირების გა-მაბათილებელი უტყუარი ფაქტები. ეს გახლავთ: ბარონის გარდაცვლილის ცუნობა, ამონაწერი საერესიო წიგნიდან, დაბოლოს საფლავი ჭვრით და მარმარაგის დაფთო ყოვე-ლივე ეს ბრალდებულს სარწმუნო მტყიცებად არ მიარინია... რა გაიწყობა? გამოძიებას მივყვეთ კვალიდაკვალ. ყურა დაუფლდეთ ნათესავებს და ახლობლებს... მოწმედ მოვიბ-რძობ ბარონესა იკოპონას ფონ მოუწმუნებნი!

მ ო ს ა მ ა რ ლ ე. გიგოვთ, ბარონესა, აქეთ მომბრძანდით, (ბარონესა მიდის) ამ წმიდა სახარებაზე შემოგვეფიციეთ, რომ მხოლოდ სიმათოდეს იტყვიეთ.

ბ ა რ ო ნ ე ს ა. ვფიცავ!

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. ბარონესა, კარგად შეხედეთ ბრალდებულს, იც-ნობთ მის?

ბ ა რ ო ნ ე ს ა. დიახ.

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. ვინ არის?

ბ ა რ ო ნ ე ს ა. მებადელი მიღერი.

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. საიდან იცნობთ?

ბ ა რ ო ნ ე ს ა. ქმნის საფლავისთვის ვევალებს მაგისგან ვეიდუ-ლობ.

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. მასტრეთი, ერთი უცნაური შეთხოვა უნდა მოგცეთ: ჰგავს იგი განსვენებულ ბარონს? ყურადღებით დააკვირ-დით...

ბ ა რ ო ნ ე ს ა. რაღაც მსგავსება არის, მხოლოდ უმნიშვნელო. კარლი უფრო მაღალი თეო, მტრებადვირია... სხვაანარი მე-მონიხედა მისი თანაც უნდა...

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. უღვაშის მოშვება შეიძლება.

ბ ა რ ო ნ ე ს ა. მაგან წვერივ რომ მოუშვას, მაინც ვერ გახდება მოუწმუნებნი.

რ ა მ კ ო მ ე თ ი. გმადლობთ! აღარა მაქვს შეთხოვებთ.

მოსამართლე. ბრალდებული, შეითხვები ხომ არა გავით
მოქმედონ?

მიუნჰაუზენი. დიას, ბატონო მოსამართლე. (ღებვა) მამა-
ტიუ, ქალბატონო, რა გვითა?

ბარონესა. არ მესმის.

მიუნჰაუზენი. თქვენი სახელი მაინტერესებს!

რამკოპფი. მე ვაროტეტებ.

მიუნჰაუზენი. რადომ? საიდუმლოა?

ბარონესა. იაკობინა ფონ მიუნჰაუზენი ვარ!

მიუნჰაუზენი. შეგიძლიათ დამამტიკოთ, რომ ხართ ის, ვის
სახელსაც ატარებთ!

რამკოპფი. მე ვაროტეტებ.

მოსამართლე. აცილებს ვაძლევ თქვენს პრეტესტს, ბრალ-
მდებლობა (რბილად).

მოითმინეთ, ხანტერებსა...

მიუნჰაუზენი. ემოციურად შეითხვას: რით დამამტიკებთ, რომ
თქვენ ბარონესა იაკობინა ფონ მიუნჰაუზენი ხართ, სახელგან-
თქმული ბარონის მუდღე?

ბარონესა. ამას რა მტკიცება უნდა აქ ვყვამდი იცის, ვინცა
ვარ. საამისო სახუთებიც არსებობს... დამცინო?

მიუნჰაუზენი. არამდე და არამდე. მე მხოლოდ პატრიცეუმელი
სასამართლოს ლეკიას მივეყვები... სახუთებს კაცე
ენლობა — სახუთის მოპარვა შეიძლება, მოქმედ შეიძლება
შეცდეს... იხე, ძალიან ჰგავხართ ნამდვილ ბარონესს...

ბარონესა. როგორ თუ „გავარა“? მე, მე ვარ!

მიუნჰაუზენი. ამას დამტკიცება სჭირდება! თუ საწოლ და
სასტუმრო ოთახებში გამოვლენი სურათებით ვიმსჯელებით,
მოქმედ ნაკლებად ჰგავს იმ ბარონესს... ის გაცილებით
ახალგაზრდა და ლამაზია. ჩრედა ამისა, ამ ქალბატონს იმ
ბარონესას კახე კი არ ჩაეტყვა!

ბარონესა. ჩამეტყვა!

მიუნჰაუზენი. როგორ? ორ კორსტეში თუ ჩაეტყვებით,
კი, პატრონის ადამიანი ამას არ იყარებს!

რამკოპფი. გაუგონარი ამბავია! მე ვაროტეტებ!

მოსამართლე. თქვენი პროტესტი მიღებულია. თავისუფალი
ბრძანდება, ბარონესა...

მიუნჰაუზენი. ვაროტეტებ! ვიდრე მოქმდის პიროვნებას არ
დაადგენთ, მას ბარონესა არ უნდა უწოდოთ...

მოსამართლე. დამშვიდდით, ბრალდებული სიტყვის უფლება
აღარა გავკო.
(ბარონესას.) თავისუფალი ბრძანდებით... ბარონესა.
(აღშფოთებულ ბარონესა თავისა აღღვსაღვს მიუმატება.)
რამკოპფი. მოქმედ ვასახებუ ბატონ თეოდორე ფონ მიუნ-
ჰაუზენს.

თეო (შეშინებულად აღღვსაღვს ბოდის წინ. სახარებს აღებს
ხელს). ვცდავა!

მიუნჰაუზენი. რას იფიციებთ?

მოსამართლე. ბრალდებულ, შეითხვები შემდებ (თოს.)
რომ მხოლოდ სიმართლეს იტყვით, ხომ ასეა?

თეო. დიას.

რამკოპფი. ბატონო ბარონო, იცნობთ ბრალდებულს?

თეო. არა.

რამკოპფი. იქნებ რაიმეთი მაინც ვაგონებთ თქვენს განსვე-
ნებულ შრომებს!

თეო. არაფერი!

რამკოპფი. ემარა სასამართლოს ვიხოვ, გაუფრთხილდეს ყმა-
წვილი კაცის მგრძნობიარე გულს, ბევრი შეითხვა ანა
საქირო.

მიუნჰაუზენი. რადომ? მე მინდა ვიციხო ერთი რამ...
მოსამართლე თუ თქვენ ისე ეტყვევებ გინდათ დააყენოთ
მოქმდის პიროვნება...

მიუნჰაუზენი (აწვეტივნებს). არა, არა, საწმუხაროდ, ნამდ-
ვილად ჩემი შეილია...

რამკოპფი. ვაროტეტებ!

მიუნჰაუზენი. მამაკითხე, ბარონის ძევი... თუმცა პარალელ,
სხულად ეს ვცდრბს, მაგრამ, ადამთ, სწორედ ეს არის ბუნე-
ბის ახირებული თვისება: ღვიწი მშრად იტყვეა, მიუნჰაუ-
ზენი — თეოდორე...

მოსამართლე. საქმე!

მიუნჰაუზენი. დიას, დიას... მეც მაგას ვაძიებ, მაგას ვაძიებ...
დია ბარონს მინდა ვიციხო! რა იციო მამათქვენს შესახებ?

თეო. ვერ გავიგე...

მიუნჰაუზენი. ვთქვით, რა კაცი იყო?

თეო. გმირი იყო!

მიუნჰაუზენი. კიდევ?

თეო. მოგზაურობდა, ნადრობდა...

მიუნჰაუზენი. კიდევ?

თეო (ყოქმანით). კიდევ... კავალერისტი იყო...

მიუნჰაუზენი. სულ ეს არის?

მოსამართლე. ვერ გამიგია, მოწმიგან რას იხოვთ?

მიუნჰაუზენი. სასამართლოს უნადალებს ვამახლებ იმ
ფაქტზე, რომ მოქმე ბარონს მხოლოდ წიგნის მიხედვით
იცნობს.

თეო. სიცრუია!

მიუნჰაუზენი. მაშინ, იქნებ, მოქმეც ეს მაინც ვიციხოვრას,
თუ დაქვარება, დიდილიდობით რას სავდა ბარონი, ჩაის
თუ რძის, რას ეწევა? ნადრობიდან დაბრუნებული რო-
მელ სიმღერას ღღინდებდა? რაზე იცნებობდა?...
(თეო ღღინდა.)

მიუნჰე არაფერი არ იცის... დედამ იგი ბავშვობი-
დანვე ჩამაშორა მამას, იმ მიზეზით, რომ მამასთან უტო-
რითობა ბავშვს დაღუპავს, არც დაშვებუ ბავს ვაჩვენა
არ უტორობის სურვილი, კოდა, ჩანაჩარე მიცნობს
დღეს? მას მამა ისე ახსოვს, როგორც კატას მუხის კადა.

თეო. (აღუთქვება). შეწიღდებით! დუღელი ახლავე, აქვეა თვალსა-
ვეული გესვრით!

რამკოპფი. ვაროტეტებ!

მოსამართლე. შესწევითო! (თოს.) თავისუფალი ბრძანდე-
ბით.

თეო. დუღელი, დუღეს მოვიხოვო!

მოსამართლე. შეუძლებელია: თქვენ ბარონი ხართ, ის —
მებაღე, დამტეო ადიღურე!
გაქვარებული თეო წღება.

რამკოპფი. ბატონ ბურგომისტრის ვიხოვ.

ბურგომისტრი. მამაკითხე, ბატონო რამკოპფი, სიკვდილივით
არ მინდა ამ არასასიამოვნო მოვალეობის შესრულება.

მოსამართლე. შეუძლებელია განსვენებულის შეგობარი
იყავით და თქვენი ჩვენება აუცილებელია.

ბურგომისტრი. ბატონო მოსამართლე, აღარ მაქვს მაგის
თავი, დამიფარეთ სატარებელსა... ვეღარც ვხედავ, მეს-
სიერებაც მალადატობს — ჩემი ჩვენება საწოლ არ იქნება.

მოსამართლე. არის თუ არა ბრალდებულე ბარონი, ამის
გარკვევა ხომ შეგიძლიათ!

ბურგომისტრი. არ იცი! გულწრფელად გუფრებთ... ხან
გამონა, რომ არის, ხან გგონია, არ არის, როგორ ვენოვ სა-
კუთარ აღღვს ასეთ დიდ საქმეში? სასამართლო იტყვის
საწმუხარო სიტყვას, როგორც ვაღაწვევთ, ისე იქნება.

ბარონესა. ვაი სირცხვილო! ვინ გუვას ბურგომისტრად!

ბურგომისტრი. მამაკითხე, ბარონესა... მამაკითხე ბრალდე-
ბული... მე ჩემს მოვალეობას ვასრულებ. თუ ვაღაწვევთ,
რომ მიუნჰაუზენი ხართ, მკერდე გუხოვევით... თუ იმას
იტყვან, მიღერაო, ციხეში ამოგაყოფინებთ თავს, ესაა
ტყუარ, რისი გავითება შემიძლია თქვენთვის...

მოსამართლე. დაბრძანდით, მოქმეც. (ბურგომისტრი წღება.)
თქვენ მოათავით, ბატონო ბრალმდებელი!

რამკოპფი. ვუკრებო საქმარისა.

მოსამართლე. ბრალდებულ, მოქმე თუ გვათ, რომ თავი
იშაროთ?

მიუნჰაუზენი. მსახური თომისი.

რამკოპფი. ვაროტეტებ! ბარონის პიროვნებას ჩვენ ვადგენთ,
და დამალი წარმოშობის მოქმდის ჩვენებს ოლიდიდილი
ძალა არ გაჩანია.

მოსამართლე. პროტესტი დაქმავთებულბულით. (მიუნჰაუ-
ზენს.) სხვა მოქმე არ გვათ?

მე მოვარდება მართა.

მართა. მაგას, თქვენი უდიდებულესობა!

რამკოპ უ ი. გიხვით შევისვენო! თავს ცუდად ვგრძნობ...

რამკოპ უ ი. რამ მოყვანათ, ფრად მართა? მართა. სიმართლე უნდა ვთქვა.

რამკოპ უ ი. კეთილგონიერად მოიქცით. თუ მოინანიებს, აპატიებთ, არა და — ათი წლის პატივობა ელის. კარგად მოფიქრეთ!

რამკოპ უ ი. მე სიმართლეს ვიტყვი! რამკოპ უ ი. (გააფებულა). ცრუმორწმობისთვის პასუხისგებაში მივცემი!

ბარონესა. დამწუხრილი, მენრის, ადამიანს უფლება აქვს სთქვას სიმართლე. ოღონდ მანტერტებს, რომელი სიმართლის თქმას აპირებთ?

ბარონე. სიმართლე ერთა.

ბარონესა. სიმართლე საერთოდ არ არსებობს. სიმართლე ის გახლავთ, რაც ახლა, ამ მომენტში ითვლება სიმართლედ. კეთილი ვთქვით, თქვენ სასამართლოს უობართ, რომ იგი მიუნაწუნებინა! მერე სიმართლე იქნება? მიუნაწუნებია ეს გაბედებულადი მებაღე? გვიწინდელი დღისა... მე არ გამტუნებთ, პირაქით, აღფრთოვანებულნი ვარ თქვენსა. რასაც უნდა უნდა წინ მანძილზე ვერ მივალწი, თქვენ ხამ წელიწადში მოხატრები. და ახლა, როდესაც შეერთებული ძალე-ერთი ასეთი წარმატება მოვიპოვეთ, წყალში გინთად გადა-ერთი ყველაფერი?

ბარონე. მე ის მოყვარს!

ბარონესა. და ამიტომ მიატოვებ?

ბარონე. ყველას თავისი დღეა აქვს, ქალბატონო. ის გეხმით, რომ უსიყვარულოდ გაიხივება შეიძლება, ხოლო გუყვარ-ღეს მიატოვო, ამას თქვენ ვერ გაიგებთ.

ბარონესა (აფიქვდა). რა მიხვდა მას თქვენმა სიყვარულმა? უღიმამო ცხოვრება. თქვენი წყალობით დღეს მანძილდე-ბო სკაშზე წის. ხვალ ციხეში ამოკოყოს თავს, ან სულაც დაემწვიდობება სიცოცხლეს...

ბარონე. სიცოცხლეს დემწვიდობება?

ბარონესა. იცითღო, ფრად მართა, თუ ბარონი თავისას არ დაუმოხს, სასამართლო იძულებული გახდება, უსიყვარ-ღისთვის მიმართოს. ჩვენ ექსპერტობას ჩავატარებთ — ჰაო-ბო ჩავადებთ, ან უმუხარაზე შევისვამთ და გადავრწმინა! ნამდვილ უმუხარაზე, ფრად მართა!

ბარონე. დღმორი სენა, ნეთუ ადამიანის სიცოცხლე რომ იწამოს, ის უნდა მოკლავ?

ბარონესა. სხვა გამოსავალი არ გვაქვს. ყოველივე კარგად გაზომით და გადაწყვიტეთ!

ბარონე. მარტო მინდა ელდაპარაკო ჩემს ქმარს, პირისპირ!

ბარონესა (გასმსებებს). ფელდფებელი, შემოიყვანეთ ბრად-დებულა!

ბარონესა (მართას). ჩემი ბრევაა, ნუ გიქმარებათ მიუნაწუნ-ების ქვრიობა, ეგ ადგილი ჭრჭრებობით მე მცუთუნის! ფელდფებელი შემოიყვან მიუნაწუნენი. გავიდეთ, მენრის, დავტოვოთ მარტო მებაღე და მისი ცოლი.

ბარონესა და რამკოპი გადიან. რამკოპი შეაჩერებს ფელ-დფებულს.

ბარონესა. დარჩი, ყურნი დაუფგე და დაიმასხვრტ. რასაც ბოყვან.

ფელდფებელი. არის! (კლავისინს ამოუფარება.)

ბარონე და მიუნაწუნენი ერთმანეთს გადაეცევიან.

ბარონე. კარლ, სავყარელი, ძვირფასო, კარგო...

მიუნაწუნენი. მომილოდე, მართა, ნელ-ნელა სიცოცხლეს ვუბრუნდები.

ბარონე. მამატი, რაც ჩაქვიდენ.

მიუნაწუნენი. პირაქით, შესწინაწინად მოიქციე! ვახელ თვალებს — სახლში კაციის ჰუანება არ არის. მაგიადაზ-დღეს წერილი: „მამატი, კარლ, მარტო ყველაფერი მომ-ბურჯდა“. ახეთი სასიყვარულო ბარათი ჩემს დღეში არ მიხილია...

ბარონე. გინდა დავბრუნდეთ? თანახმა ვარ!

მიუნაწუნენი. დავბრუნდეთ? ისევ ყვავილებს დავბრუნდეთ?

მორწუვა სამერი, მერე ორტერ... არავითარ შემთხვევაში!

მართა. ციხე რომ გეშუქება?

მიუნაწუნენი. დიდებულნი ადგილია ოვიდოუსი და სტრავან-ტისი დახმდებთან იქ. უკუკუნებთ მერე ერთმანეთს კედელ-ზე და ვიქნებთ ასე...

მართა. კარლ, გუეფა ერთი წუთით მაინც მოდი გონზე!

მიუნაწუნენი. არავითარ შემთხვევაში, უმახისოდაც ბევრი უსიამოვნება მაქვს.

მართა. კარლ, შენ მთავარი არ იცი! ისინი არაფერს არ დაე-რძებიან, რაცღა საწინდელი ექსპერტობა გამოიკონებს!

მიუნაწუნენი. ძალიან კარგი თვითონ მინდობა მათთვის მეთვარა. ვერ წარმოიდგენ, როგორ მომბურჯდა ეს სასა-მართლო. რას ვაკვირებ, ვკამათობ, რადაცას გტლიკინებ. ახლა საქმით დავუბრუნებ.

მართა. კარლ, ისინი მოკლავდენ, გეხმის? მაგათ შენი სიკვდილი უნდა!

მიუნაწუნენი. მოსალოდნელია. იცი, მართა, რატომ დავაწე-ნებთ თავი მიუნაწუნებთან? იმიტომ, რომ მაშინ ჩემს კაბი-ნეტში, სამი წლის წინათ ხელი ამიკანკალდა. და ასეთმა ჩინებულმა მსროლელმა ავიკინებ სამიწუნე... რა გეყვარება. ამას ისინი არასოდეს მამტრებენ... რა დაეწუხება. ბოლომდე პატიოსნად მოვიცეთ.

მართა. არა, ჩემო კარგო, ამაზე თავს ვერ დაგვიტოვებ. ასეთი ბედის ყოვლფარ, ყველაზე გადამწუხრე წუთებში უნდა უნდა დავიხიო. მე დავემოწმები, რომ შენ მებაღე მიღერი ხარ. გაეცემ!

მიუნაწუნენი. შენ ამას არ იზამ, მართა!

მართა. შენ ხარ მიღერი, მებაღე მიღერი. მე შენი ცალი, მართა მიღერი. ჩვენ სოფლის კლდებში დავაწერივთ კვარი, გვაყვას ბიქი...

მიუნაწუნენი. წყნარად, მართა, დინჯად ილაპარაკე! ბატონო ფელდფებელი, კარგად გეხმით?

ფელდფებელი. ისე არა.

მიუნაწუნენი. უფრო ახლოს მოვალთ... (მართას.) წამოდი, წამოდი, ძვირფასო. მშვიდად მომალაპარაკო! კლავისინს მიუსმინებინა, ოთხი ბელთი ჩემად ურჩევენ შე-ნათუ სტეფანს მელოდისას. ფელდფებელი გაოცებულ უყურებს.

შემოიყვანება რამკოპი.

ბარონესა. რა არის ეს? რა ხდება?!

ფელდფებელი. არ ვიცი, გაუგებარი ენაზე ლაპარაკობენ. უფრო მშლერად და ამოღლებლად გაისმის მუსიკის ხმა.

მისამ სურათი

მინდორი არყის ხის ქალაში. სცენის სიღრმეში ამაღლებულ ადგილას დღეს ვერბა ზარბაზნი, გვერდით უმუხარები და ტყუა-წამლიანი კასრები აწყობა. ზარბაზნის ლულასთან მიღ-გმულა კობე ზარბაზნს იყავს ფელდფებელი. ბოქმებში ლავისინი დღეს. კლავისინთან — მუსიკოსი. შემოიბრის ბიქი.

ბიქი. ბატონო ფელდფებელი, ამ ზარბაზნად გავიხიან მიუნ-აწუნენი?

ფელდფებელი. (ქუშად.) ზო!

ბიქი. მერე, არ დალოჯახებ?

ფელდფებელი. არ ვიცი, ყურება თუ გინდა. იქით დადქი.

ბიქი. ხეზე ათხალ. უფრო კარგად დავინახავ... (ხეზე მიიქრება.)

შემოიბრის ბიქი, თან დიდი ფუთა მოაქვს.

ფელდფებელთან მიღის.

ფელდფებელი. მალე დაიწებებ?

ფელდფებელი. მალე.

თომასი. (ზარბაზნს აფიქვრებებს.) რამდენ კალიბრიათა?

ფელდფებელი. ოცდაათადღიმიანი.

თომასი. ნორმალურია. (ფუთაზე უჩვენებს.) გჯახი დასქირდება. როგორ ფიქრობ. დამრთავენ ნებას, გადავდე?

ფეხდღეებელი. შორი გზა აქვს. (ცას შეკურებს.) რანიარად
 მიადევს?.. მთარეც არ სხანს, ხულღ რებებლია.
 თომასი. მოწმუნდლიო რომ იყოს და ჩანდეს, ყველა გაფრინ-
 კულდა. პარონს ის უყვარს, რაც უფრო მწილია.
 ეტილიებში ხმურია, შემობრბის თეო, მოსდევნე ბარონესა
 და რამკოფი.

ბარონესა. თეო. გვედღებო. დაწყნარდი!
 თეო. თავი დამანებეთ! (სწრაფად მიდის ზარბაზნთან. ფეხდღე-
 ბული გზას უღობავს.)

ფეხდღეებელი. არ შეიძლება, ბატონო ბარონო!
 თეო. გამწმუნე, ჩემთვის შეიძლება მამა ჩემი
 ბარონესა. ჩემი!

რამკოფი. თეოს მოდიო, თეო!
 თეო. ცმარა მთელი სიცოცხლე გავწირულად ვიქცეოდი... მომ-
 ზღობდა... მასთან ერთად ვაფრინდები!

რამკოფი. ნუ სუღილობი! ჭერ ერთი, ირავი ვერ ჩატე-
 ვი... მეორეც... (მიმობრუნავს). არის ერთი გაჩემობა...
 ზღაპარია იგი გაჩემობა...

თეო. იგი რას ნიშნავს?
 რამკოფი. ბატონებო! ეს სასამართლოს საიდუმლოება გახ-
 ლავთ, არ მინდოდა გამეხმლა. მაგრამ იძულებული ვარ...
 ზარბაზნი სველი ტუცია-წამლითაა დატენილი...

თეო (ყვირს). რატომ?
 რამკოფი. ჩემად! იოტის ოდენი კვუა თუ შეგჩინათ, დაფი-
 რდები. ამით თუ გადავარჩინო... ან იქნებ მისი სიყვდილი
 გინდათ!

თეო (პაუზის შემდეგ). არა, რამკოფი... მისი სიყვდილი არ მინ-
 და, თუნდაც იმიტომ, რომ სპატიო ყარაღლში თქვენ დად-
 გებით.

ზიზღით უყურებენ ერთმანეთს.
 შემოდიან მოსამართლე და პასტორი.

მოსამართლე. ყველაფერი მზად გაკეთ, ბატონო რამკოფე?
 რამკოფი. დია, თქვენს აღმატებულებასე (ფეხდღეებს).
 მოყვავდე ბრალდებელი!

ფეხდღეებელი (მოსამართლეს). ჭერჭობით ყველაფერი
 ისეა, როგორც დაგეგმეთ. ზუსტად 17 საათზე გაიხრანს,
 ამას მოჰყვება ცეცხლი, სახლობ სეირნობა...

მოსამართლე. ძალიან კარგი (ყველას). ბატონებო, გთხოვთ
 უსაფრთხო ზონაში გადახვიდეთ. ექსპერტის დროს დაი-
 ცავთ სრული სიმშვიდე!

პასტორი. ღმერთო, ყველა შეგავლენდი
 უკან იხევდი. შემოდის ნამტირალევი მართა. ისიც მითთან
 ერთად დგება.

რამკოფი. ვრუ მართა, მოიტანეთ შეწველების თხოვნა?
 მართა. დია. (ქაღალდის ფურცელს უწვლს).

რამკოფი. ენაშენ ერთი... (ითხოვობს). „თქვენო უღიდებუ-
 ლდებოვებ, მე მართა მიღერი, დაზობილი თქვენს ფერხ-
 სით... ახე, ახე... ჩემი არანორმალური ქმარა... ახე... ძა-
 ლიან კარგია (კალამს აძლევს) აი აქ მოაწერეთ ხელი, აქ
 თარიღი დაუხვით... დღეს ოცდაოთხრბეტი მისია.“

მართა. ამის ნება მიიწე მომეცით, ბატონო რამკოფე, სხვა რი-
 ზვი დაგხვ.

რამკოფი. არა... არა... ყველაფერში სიზუსტე უნდა დაიცე-
 ვათ!

მართა. მამე მარდებიო... რომ არ მოკლავთ?
 რამკოფი. არა თქმა უნდა, ხომ გაიხსენით. დიდი-დიდი, ცო-
 ტათი დამავდეს.

მართა ხელს აწერს. ფეხდღეებს შემოჰყავს მიუნაუ-
 წენი.
 მოსამართლე. ბრალდებელი მოსმინეთ სასამართლოს გა-
 დაწყებულობა. თქვენი პიროვნების დადგინება და სასამარ-
 თლოს შეტყობის თავიდან აცილების მიზნით, პანოფერის
 სასამართლო ადვებს, რომ თქვენ მოწმუნთ თანდასწრებით
 განამორთო ბარონ მიუნაუწენის ცნობილი გმირობა —
 მთავარზე გაფრინა გახატება თქვენთვის ამ ექსპერტის
 პირობებით?

მიუნაუწენი. მით უფრო, რომ იგი განაჩენიკა.
 მოსამართლე. უფლება გაკეთ, უარი თქვათ მასზე!

მიუნაუწენი. არა. თანხმა ვარ.
 პასტორი. შეილო ჩემო, მეტად საშინო გამოცდა გელოფრინესა
 სარბის ხომ არ იხებებთ?

მიუნაუწენი. არა. მთელი ჩემი ცხოვრება აღსარება იყო,
 მაგრამ არავის სჭერდა ჩემი.

პასტორი. მაინც გთხოვთ განწმუნდით, შემისუბუქეთ ცოდვე-
 ბით დამძიმებულ სული.

მიუნაუწენი. ეს უკვე მოხდა, პასტორო. მეგობარი მუავდა,
 მოსულად, საყვარლად ქალმა უარი თქვა ჩემზე. ჩიტიით
 მსუბუქად ვაფრინდები...

მართა. მამადიე, კარლ! ჩვენი ოჯახის გულისთვის ჩავიღიე ეს...
 მიუნაუწენი. აღარც ოჯახის მწარს არავიღიე, გახსობს, არ-
 ქიმიდთან რომ ვიყავით, გვიხობა — სიყვარული თიერმა-
 აო, რომელსაც...

მართა. უკველ დღე სჭირდება დამტკიცებო...
 მიუნაუწენი. მითხარი რამე წასვლის წინ...

მართა. რა?
 მიუნაუწენი. ასეთ წუთებში ყოველთვის მოიძებნება მნიშ-
 ვნელოვანი სათქმელი.

მართა. დაგელოვანი.
 მიუნაუწენი. არა, არა, ეს ის არ არის...

მართა. ძალიან მიყვარხარ!
 მიუნაუწენი. არც მამ!

მართა. კარლ, ზარბაზნი სველი ტუცია-წამლია!
 ბარონესა. ეს რა ჩიიბინეთ, მართა?!

მიუნაუწენი. თავი დაანებეთ, ყოჩად, მართა! ვის მუავს
 კვევანდელ ასეთი საყვარლო ქალი? რას ნიშნავს ეს, ბატო-
 ნო რამკოფე? ასეთი ხუმრობისთვის ბრძოლის ველზე კაცს
 ხებე ჰკიდებენ.

რამკოფი. მართლა მკვლელები ხომ არ ვართ? ცოტა ხანს
 იორბდით და ძირს დაბერტუებოდიო. დარწმუნდებოდიო,
 რომ მღერის ბურთ და თქვენს ყვავილებს დაურბენდებო-
 დიო.

თეო. რამკოფე, თქვენ არამზადა ხართ! (დაშვს იმიშულებს.)
 დაცეით თავი!

ბარონესა. თეო, დაწყნარდი, თეო!

მიუნაუწენი. თომას, მომიხებ, რაც გთხოვ?
 თომასი. იხებეთ, ბატონო ბარონო!

მიუნაუწენი (მოსამართლეს). გაიცით ბრძანება, ხელახლა
 დატენონ ზარბაზნი.

მოსამართლე. თუ კი ასე გხურთ, რა გაეწყო. ფეხდღეებუ-
 ლი, დატენეთ ხელახლა ზარბაზნი!

ფეხდღეებელი. ლულაში ტუცია-წამლს ჰჭრის.

მიუნაუწენი. შვილიშენი, ბატონებო. მიღე ვაფრინდები.
 ვეკვებო. კიდევ უფლებეთ ერთმანეთს. მე რომ დავბრუნდებ-
 თი, თქვენ აღარ იარებებთ. სკვენი ეს ვახლოვ, რომ კოს-
 მოსსა და დედიმწაზე ეთამოსდა დიდად განსვავდნება
 ერთმანეთისგან. იქაური გაეღებება აქაურ საუყუნებს უდ-
 რის. (მიდის ზარბაზნისკენ).

შემობრბის ბურგომისტრო. ცალი ხელით დებუშას მოაფრია-
 ლებს, მეორეთ ბარონის მუნდერი და პარეი მოჰყვს.

ბურგომისტრი (ყვირილით). შეჩერდიო, ბარონო! (ყველას).
 ბატონებო! მისმა აღმატებულებამ ბრალდებელი ბარონად
 სცნო (მოსამართლეს დებუშას აძლევს) წაყოხებით (მიუნ-
 აუწენს) კარლ, ნება მომეცით გულში ჩაგვიკრაო (ჩაებევა).

მოსამართლე. (ითხოვობს). მართლაც... ..გობრძანებთ სცნო
 მიუნაუწენი... მართლაც, ჩვენ როგორ ვერ ვიცავით?

ბურგომისტრი (მუნდრის აწოდებს). ჩაიცით, კარლ, ქვემოთ
 ეტლი გაიცით. ქაღაჩი აღმორთავებით შეზღუდა თავის
 გმირს (პარეს ჩამოაშობს).

ბარონესა (თიქოს ახლა დანახა პირველად). ის არის! კარლ,
 გიცანი! (შეიღს). რას ვაგვტერბულხარ, თეო! ვერ იცანი,
 მამაშენი!

თეო (ყვირილით). მამა! (მუხლებზე ვარდება.) გიცანიო, აღდრ-
 თოვანებული ვარ თქვენიო!

ბურგომისტრი (წამოაყენებს). თეო, პატროსანი უმჯავლო ხართ. სიუვარულიც და სიძულელიც გულწრფელი იცით, მართალია, მაგრამ ასე ხშირად ნუ იცვლით დამოკიდებულებას.

პასტორი (ზეცისკენ). ღმერთო, ეს რა სასწაული მოიპოქმედე! რამეკოპფი. ღმერთო ჩემო, რამ დამაბრმავა? გილოცავთ, ბარონო!

მიუნჰაუზენი, რას? რამეკოპფი, მთვარიდან მშვიდობით დაბრუნებას. მიუნჰაუზენი, მე მთვარეზე არ ვყოფილვარ. რამეკოპფი, როგორ თუ არა? აი დადგენილება, რომ იყავით და დაბრუნდით, ხვალ ამ ცნობას უკვლა გაზეთი გამოაქვეყნებს. მოწმენიც აქ ვართ. ხომ მართალია? ბურგომისტრი, რაკი არსებობს დადგენილება, ესე იგი, მართალია!

მართა, ტკულია. ბარონესა, ღმერთო ჩემო, რა პრიმიტივია! არა, ქალბატონო, ვერ მოგარტვის, ახლა აღარ დაგიომობთ! თუ თქვენ საამისო კუკუა არ გყოფნით, ტენი მაიც გაანძირეთ. ჩემმა ქმარმა იფრინა! იფრინა!

მოსამართლე, მშვიდად, ბატონებო, საქმეს ნუ ართულებთ. (ფელდფებელს) გაისროლეთ! ფელდფებელი ისერის.

რამეკოპფი, ესეც ასე, ბატონებო! გაუმარჯოს მიუნაუზენს! ყველა, გაუმარჯოს! გაუმარჯოს! გაუმარჯოს!

მიუნჰაუზენი (ყვირის). შესწევით! როგორ მომაბეჭდოთ თავი... გაიგეთ, მიუნაუზენმა იმით კი არ გაითქვა სახელი, იფრინა თუ არა მთვარეზე, არამედ იმით, რომ სიცრუე არ უთქვამს არასდროს. მე მთვარეზე არ ვყოფილვარ. რაკი გაფრენის საშუალება არ მომცეთ, ფეხით წავალ. ფეხით გაუფრები მთვარის ბილიკს. ეს უფრო რთულია, ანაზ მთელი სიცოცხლე დასჭირდება... მართა, მზად ხარ?

მართა, მზად ვარ, კარლი!

მიუნჰაუზენი, წავედით. (ხელს მოჰკიდებს.) შენ კი თომას, სახლში წადი და ვაზში გაამზადე. ჩენი მოსვლისთვის ექვსი საათი იყოს.

თომასი, დილის ექვსი თუ საღამოსი?

მიუნჰაუზენი, საღამოს ექვსი საათი, თომას.

თომასი, მესმის, ბატონო ბარონო!

მიუნჰაუზენი (მობრუნდება). მივხვდი, ბატონები, რაშია თქვენი უბედურება. ძალიან სერიოზულები ხართ. სერიოზული სახე კუკუს როდი ნიშნავს! ყოველგვარი სახულელე დეამონაზე სწორედ ასეთი სერიოზული სახით კეთდება. გაიღიეთ, ბატონებო, გაიღიეთ! (მართასთან ერთად მალა მიუყვება მთვარის ბილიკს.)

დასასრული.

თარგმნა ლია ლლონბა

კოტე მესხის ქანდაკება იაკობ ნიკოლაის სახელოსნოში

ზაზა შავიანიძე

ი ნიკოლაძე.

კოტე მესხის პორტრეტი

